



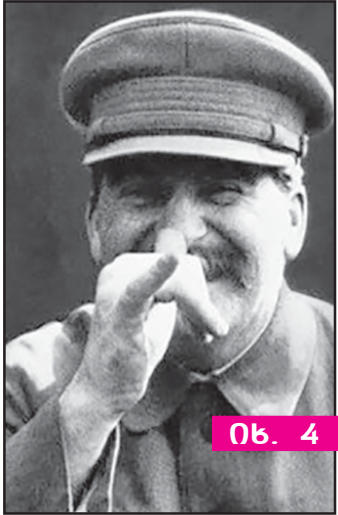
იმისთანა წმინდა საცმეში, ბოგბოგ ბუქ-უბი სიფყავს, ფყუილებით და ჭებებით ბუბ-თის გაცანა ყულა უკადრისებბაჟ უსამაგლისა.

გაგოდის 1918 წლის 25 ივლისიდან

# რესპუბლიკა

ოთხშაბათი, 1 ნოემბერი, 2023 წ. №122 (9654) ელ.ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ფასი 1 ლარი

## რუსეთ-ამერიკის ომი წმინდა მიწაზე!



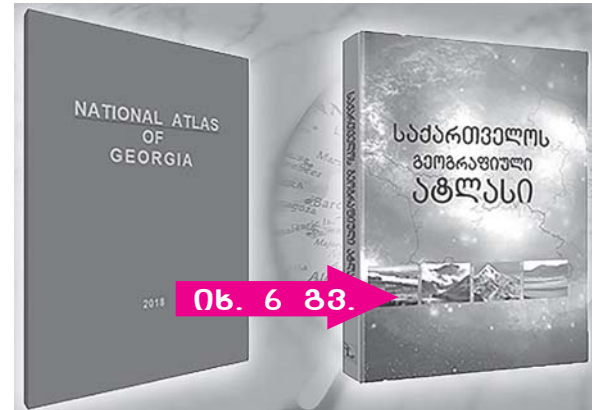
ნავთობის ქვეყანა იყო ახლო აღმოსავლეთი, სწორედ ამ მისმა სტალინმა ებრაელებს დასახლების შესაძლებლობა და ეს იყო ამერიკისა და ინგლისის წინააღმდეგ გადაღებული ნაბიჯი, რადგან ამერიკასა და ინგლისს თავიდან არ უნდოდათ ებრაელების დასახლება იმ ტერიტორიაზე. ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებს სტალინმა მისმა, - „სადგისი არაბულ საჯდომში“.

## „სადგისი არაბულ საჯდომში“ ...

№. 4 გვ.

## დედამინა ჩვენი სახლია...

### ქართული გეგონიერების ენიგონალოგანი კირა



ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტი - 90

## SIC!

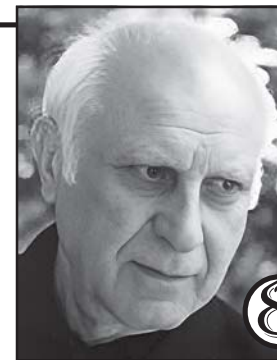


ზელენსკი იარაღში არ მიიღეს!

## უკრაინისთვის გამოყოფილი ამერიკული იარაღი „ჰამასის“ ხელში აღმოჩნდა

№. 3 გვ.

## გიჟო ზარნაძე:



## „რქაწითლის მტევანსა“

8 და სხვაზე უჩისყოლიუხი ესუი

# თურქეთი საქართველოს მეგობარია!

„1923 წელს თურქეთის რესპუბლიკის გამოცხადებიდან 100 წელი გაჰდა. დაარსების დღიდან ეს დიდებული ქვეყანა და ერი მრავალი გამოწვევის წინაშე მდგანა თანამედროვე, ინდუსტრიული და აყვავებული სახელმწიფოს შექმნის გზაზე. თავისი უწყვეტი მისწრაფებითა და თანმიმდევრული პოლიტიკით ამ 100 წლის განმავლობაში თურქეთი გახდა ერთ-ერთი მთავარი პოლიტიკური და ეკონომიკური მოთამაშე როგორც რეგიონულ, ისე გლობალურ დონეზე. ჩვენ ძალიან ვაფასებთ თურქეთის უმნიშვნელოვანეს წვლილს მშვიდობის, სტაბილურობისა და განვითარების ხელშეწყობის საქმეში როგორც სამეზობლოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ“, - განაცხადა პრემიერმა.

მისი თქმით, დამოუკიდებლობის აღდგენის დღიდან საქართველოსა და თურქეთს უნიკალური მეგობრობა და ძმობა აკავშირებთ.

„ჩვენმა ქვეყნებმა შეინარჩუნეს თანამშრომლობა, რომელიც თანდათან გადაიზარდა მყარ სტრატეგიულ პარტნიორობაში. ეს უკანასკნელი განსაკუთრებით ვლინდება ჩვენს დინამიურ ეკონომიკურ თანამშრომლობაში. წლების განმავლობაში თურქეთი იყო საქართველოს ერთ-ერთი მთავარი სავაჭრო პარტნიორი. წელს, იანვრიდან სექტემბრის ჩათვლით, სავაჭრო ბრუნვით, რომელმაც 2 მილიარდ აშშ დოლარს გადააჭარბა, თურქეთი საქართველოს ნომერ პირველი სავაჭრო პარტნიორია. ვიმედოვნებთ, რომ ეს მაჩვენებელი ამ წლის ბოლომდე 3 მილიარდ აშშ დოლარს მიაღწევს, რაც ჩვენს თანამშრომლობაში კიდევ ერთი გარდამტეხი ეტაპი იქნება.“

## ირაკლი ღარიბაშვილმა თურქეთის რესპუბლიკის ეროვნული დღე მიულოცა რაჯაფ თაიფ ერდოღანს და თურქ ხალხს!



ჩვენ ასევე მოხარულნი ვართ, რომ თურქული კომპანიები აგრძელებენ ინვესტირებას საქართველოს ეკონომიკაში და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მარ-

ვენებელმა უკვე თითქმის 370 მილიონ აშშ დოლარს მიაღწია ბოლო საბი წლის განმავლობაში; ხოლო თურქული კომპანიების რიცხვი საქართველოში 10 000-ს აჭარბებს. ჩვენ ველით ამ რიცხვების შემდგომ ზრდას მომდევნო წლებშიც.

ჩვენი ქვეყნების სტრატეგიული მდებარეობიდან გამომდინარე, როგორც საქართველო, ასევე თურქეთი ასრულებენ გადაწყვეტ - ევროპასა და აზიას შორის დამაკავშირებელი რგოლის - როლს. სწორედ ამიტომ, შუა დერეფნის მეშვეობით დაკავშირებული გზის გახრდის მიზნით ისეთი სფეროები, როგორც ტრანსპორტი და ენერჯეტიკა, დარჩება ჩვენს ერებს შორის ურთიერთობების გაღრმავების მამოძრავებელ ძალად. მოხარული ვართ, რომ ჩვენი ქვეყნები მისწრაფვიან არსებული და დაგეგმილი რეგიონული ენერჯეტიკული და ინფრასტრუქტურული პროექტების, მათ შორის - ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანისა და ბაქო-თბილისი-ერზურუმის მილსადენის, ასევე, ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო და სხვა პროექტების განხორციელებისკენ.

მინდა საბი გავუსვა, რომ დარწმუნებული ვარ, საქართველოსა და თურქეთს შორის არსებული შესანიშნავი ურთიერთობები და თანამშრომლობა გაცემლდება და გაძლიერდება; ხოლო ჩვენი პარტნიორობა განუზომელ როლს ითამაშებს ჩვენი ყველა ინიციატივის განხორციელებაში როგორც ორმხრივ და რეგიონულ, ისე მრავალმხრივ დონეზე. ყოველივე ეს ხელს შეუწყობს ნათელი მომავლის შექმნას ჩვენი ქვეყნებისთვის, ერებისა და სრულიად რეგიონისთვის.



### პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ლომაშვილის ხელმძღვანელობით მთავრობის სხდომა გაიმართა

## იხვე სოციალური პრობლემები

საქართველოს პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ლომაშვილის ხელმძღვანელობით 30 ოქტომბერს მთავრობის სხდომა გაიმართა.

მინისტრთა კაბინეტის წევრებმა დღის წესრიგით გათვალისწინებულ 15 საკითხზე იმსჯელეს.

სხდომაზე განიხილეს პროექტი, რომლის მიხედვითაც ონკოლოგიური ქირურგია, როგორც გვერდითი, ისე გადაუდებელი ოპერაციები, ქვეყნის მასშტაბით, ყველა ონკოპაციენტს (გარდა სამიუჯეტო სახსრებით დაზღვეული პირებისა) დაუფინანსდება. მათ შორის არიან დაზღვეული ვეტერანები და ის პაციენტებიც, რომელთა წლიური შემოსავალი 40 000 ლარზე მეტია.

მიმდინარე წლის აგვისტოდან 3 თრმონოთერაპია, ქიმიოთერაპია, სხივური თერაპია და მედიკამენტები, ქვეყნის მასშტაბით, ყველა ონკოლოგიურ პაციენტს უფინანსდება. დღეს – საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული ცვლილების მიხედვით – მოქალაქეებისთვის თანამზრად იქნება ხელმისაწვდომი როგორც ქიმიო/ჰორმონო/სხივური თერაპიებისა და მედიკამენტების, ისე ონკოლოგიური ქირურგიის დაფინანსება.

აღნიშნული გადაწყვეტილებით ონკოლოგიური დაავადებების მკურნალობა, საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ფარგლებში, თითოეული მენეჯიანისთვის, მათი შემოსავლის მიუხედავად, თანამზრად ხელმისაწვდომი იქნება.

მინისტრთა კაბინეტის წევრებმა ასევე განიხილეს პროექტი, რომლის მიხედვითაც სტომატოლოგიური მომსახურების მიმდებარე მთავრობის ახალი სტანდარტები წესდება. ჯანდაცვის სამინისტროს ინიციატივით მკაცრდება როგორც საქმიანობის დაწყების, ისე – ოპერირების წესები. ცვლილებების მიზანი პაციენტის უსაფრთხოების დაცვა და თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი სერვისების უზრუნველყოფაა. ცვლილების მიხედვით, სტომატოლო-

გიური დაწესებულებებისთვის განახლდა, დაზუსტდა და უფრო დეტალურად გაიწერა ინფექციის პრევენციის, კონტროლის, სტერილიზაცია-დეზინფექციისა და სამედიცინო ნარჩენების მართვის აუცილებელი კრიტერიუმები. პროცესის უკეთ სამართავად სავალდებულო გახდა დაწესებულებაში ინფექციების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირის გამოყოფა.

სტომატოლოგიური დაწესებულება ვალდებული ხდება, უზრუნველყოს თანამშრომელთა პროფილაქტიკური იმუნიზაცია B ჰეპატიტზე და სკრინინგი C ჰეპატიტზე ექვს თვეში ერთხელ.

ცვლილებებით განსაზღვრული მოთხოვნები, არსებული სტომატოლოგიური კაბინეტებისა და კლინიკებისთვის, სავალდებულო 2024 წლის იანვრიდან იქნება. ახალი დაწესებულებები კი მხოლოდ ამ სტანდარტების დაკმაყოფილების შემთხვევაში შეძლებენ საქმიანობის დაწყებას.

საქართველოს მთავრობის სხდომაზე ასევე იმსჯელეს 75 დღეიანი ოჯახისთვის (196 პირი) საერთო სარგებლობაში არსებული ფართობის საკუთრებაში გადაცემის საკითხზე. გადასაცემი ქონება თბილისსა და დაბა წყნეთში მდებარეობს. საუბრისას პრემიერ-მინისტრმა ხაზი გაუსვა, რომ მთავრობისთვის ერთ-ერთი უპირველესია დღეიანი ოჯახებისთვის დირსხული საცხოვრებელი პირობების შექმნა, შესაბამისად, ეს პრობლემა აქტიურად გაგრძელდება, რომ არც ერთი დღეიანი ოჯახი არ დარჩეს სახელმწიფოს ყურადღების გარეშე.

გარდა ამისა, სხდომაზე განიხილეს ხუთი ელექტროსადგურის განვითარებისა და ხელშეწყობის პროექტი, რომელთა განხორციელებისთვის ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევები უნდა ჩატარდეს. მთავრობის სხდომაზე წარდგენილი ჰიდროსადგურების ჯამური დადგმული სიმძლავრე 118 მგვ-ზე მეტია, ხოლო ჯამურად განსახორციელებელი ინვესტიცია 167 მილიონ აშშ დოლარს აჭარბებს.

ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევების წარმატებით დასრულების შემთხვევაში პროექტები შიდა ქართლის რეგიონში, კერძოდ – ქარელის, ხაშურისა და ვასის მუნიციპალიტეტებში განხორციელდება.



## თბილისში მიწის სისტემური რეგისტრაციის პროცესი დაიწყო

თბილისში მიწის სისტემური რეგისტრაციის პროცესი იწყება, – ამის შესახებ დედაქალაქის მერმა პაპა პალაძემ საზოგადოებას ინტერვიუს მიზნით რატი მრეგაძესთან ერთად ამხნო.

ვეროპის მოედანზე მიმდინარე ღონისძიებაზე მხარეებმა თბილისის მუნიციპალიტეტთან დაკავშირებულ კონკრეტულ დეტალებსა და პროექტის განხორციელების გრაფიკზე ისაუბრეს.

დედაქალაქის მერის, პაპა პალაძის განცხადებით, თბილისში მწვავე პრობლემა იყო მიწის მიზანმიმართული მითვისება, გარდა ამისა, მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არის ბევრი ნაკვეთი, რომელზეც საკუთრების უფლების დადგენა აღებამტება მუნიციპალიტეტის ტერიტორიას. მისივე თქმით, აღნიშნულ პრობლემებს მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმა გადაჭრის.

„ჩვენ ვართ ის ხელისუფლება და ის მთავრობა, რომელმაც მოახერხა და 2000-ზე მეტ ოჯახს დაუკანონა საცხოვრებელი ფართები. დღეს, ეს ადამიანები არ ცხოვრობენ შიშის ქვეშ, რომ ხელს შეუწყობს გამოასახლებს.“

ჩვენ ვართ ის ადამიანები, რომლებმაც მოახერხებთ მშენებლობებით დაზარალებულების დაკმაყოფილება. მინდა გავიხსენო „სვეტი“, „ცენტრ პონტი“, „ოლიმპიური ვარსკვლავი“ – ამ კომპანიების მშენებლობებით დაზარალებული ოჯახები დაკმაყოფილდნენ, ათასობით ოჯახი გავაზღვინეთ.

ჩვენ ვართ ის ადამიანები, რომლებმაც შევქმელით კოოპერატიული მიწათმშენებლობებით დაზარალებული ოჯახების დაკმაყოფილება და არ დარჩება არცერთი ადამიანი, ვისაც აღნიშნული პრობლემა აწუხებს. ამის მიუხედავად, დედაქალაქში არის ძალიან ბევრი მიწის ნაკვეთი, რომელზეც საკუთრების უფლების დადგენა აღებამტება მუნიციპალიტეტის უფლებამოსილებას და დღემდე რჩებოდა ერთ-ერთ მწვავე

პრობლემად. შესაბამისად, რამდენიმე თვის წინ, თბილისის მერიასა და იუსტიციის სამინისტროს შორის გაფორმდა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი, რომელიც ითვალისწინებს მიწის სისტემური რეგისტრაციის პროცესში თბილისის მუნიციპალიტეტის ჩართვას“, – განაცხადა პაპა პალაძემ.

დედაქალაქის მერმა თანამშრომლობისთვის მაღლობა გადაუხადა იუსტიციის სამინისტროს თითოეულ თანამშრომელს და პირადად მინისტრს, რატი მრეგაძეს.

მიწის სისტემური რეგისტრაცია თბილისში ეხება მიწის ნაკვეთების მფლობელებს, რომელთაც არ აქვთ რეგისტრირებული საკუთრების უფლება.

თბილისის მერიის ინიციატივით განსაზღვრა მიწის სისტემური რეგისტრაციის პროცესი არაქალაქში. აღნიშნულ პროცესში თავდაპირველად ერთვება ახალდაბა, გეთანია, კვესეთი, კიკეთი და საღორისი, დეკემბრიდან – წყნეთი, მოგაგალი წლის თებერვალში – კოპოში, აპრილში – შაბახბელა, შინდისი, ნაგვისი, ივლისში – ძველი ვაჰისი, დიდგორი და დიდობა.

მიწის სისტემური რეგისტრაცია მთელი ქვეყნის მასშტაბით 2022 წლის პირველი იანვრიდან დაიწყო. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო 2022-2024 წლებში საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტში (გარდა ოკუპირებული ტერიტორიებისა და თვითმმართველი ქალაქებისა) სისტემური წესით ეტაპობრივად მოამსახურა, სახელმწიფო ან მუნიციპალურ საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებს სრულიად უფასოდ არეგისტრირებს.

სისტემური რეგისტრაცია არის პროცესი, რომლის დროსაც სახელმწიფო საკუთარი ინიციატივით, სისტემური წესით, მოამსახურებს ნაკვეთებს კონკრეტულ არეალზე, იძიებს შესაბამის დოკუმენტაციას და არეგისტრირებს საკუთრებას.

## „სემსისტური“ დაპირისპირება პარლამენტში



საქართველოს პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე გუშინ ხმაური და სიტყვიერი დაპირისპირება იყო. „ქართული ოცნების“ და ოპოზიციის წარმომადგენლებს შორის ცხანე კამათი საპარლამენტო უმრავლესობის წევრის, ირაკლი მერაბის მიერ ოპოზიციონერ დეპუტატზე, თონა აქუზარდიაზე გაკეთებულ განცხადებას მოჰყვა. ხატია დევანოიძემ განაცხადა,

რომ ირაკლი მერაბისა და ალ-უდა ლუღუშაურის მიერ ანა წითლიძისა და თონა აქუზარდიას მიმართ გაკეთებული განცხადებები არის სექსისტური, ქალების მიმართ შეურაცხყოფილი და ძალადობრივი, რაც რეაგირების გარეშე არ უნდა დარჩეს. ხატია დევანოიძის მსგავსად, კოლეგები დაიცვა იაკო ხვიჩიამ, მან მოითხოვა, რომ ირაკლი მერაბამ სხდომათა დარბაზში ქალი დეპუტატის მიმართ ბოდიში მოიხადოს. ოპოზიციონერი დეპუტატების მიერ გაკეთებულ განცხადებებს პარლამენტის თავმჯდომარე მალვა შაპუაშვილი გამოეხმაურა. მან იაკო ხვიჩიას მოუწოდა, მორალური პედესტალიდან ნუ ისაუბრებს. სპიკერმა ისიც თქვა, რომ პარლამენტში შეურაცხყოფაზე თავად იღებს შენიშვნას, ვინაიდან დეპუტატისთვის გამოვლენა დროულად უნდა შეეწყვიტინებინა.

ამ განცხადებების შემდეგ სხდომათა დარბაზში სიტყვიერი დაპირისპირება იყო იაკო ხვიჩიას, ირაკლი ქადაგიშვილისა და მამუკა მდინარაძის შორის.

## მ. ბერაძე: პარლამენტში ჩემი ემოციური გამოხატვის გამო გულნრფლად მიხდა, ბოდიში მოვიხადო



– ამის შესახებ პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარემ, ირაკლი მერაბამ განაცხადა. „ჩვენთვის ყოველთვის ძალიან მტკივნეული, მძიმეა, როცა მმართველ გუნდს, პირადად მე და ჩემს კოლეგებს უაპელაციოდ, უსამართლოდ და უღირსად სდებენ ბრალს რუსეთის ინტერესების გატარებაში. მით უმეტეს, როდესაც ამას სისტემატური ხასიათი აქვს. ჩვენთვის ეს არის წითელი ხაზი, რომელსაც, მუნებრივად, არასოდეს შევეგუებო. ძალიან ვარბად ვიცი, რას ვაკეთებთ თითოეული ჩვენგანი ამ ქვეყნის ეროვნული ინტერესების გადარჩევისთვის, დეოკუპაციისთვის და საქართველოს ევროკავშირსა და ნატოში ინტეგრაციისთვის. როდესაც სამარცხვინოდ და უაპელაციოდ ხდება ჩვენი დადანაშაულება ეროვნული ინტერესების ხელყოფაში, კრემლთან კავშირში და კრემლის ინტერესების გატარებაში, რა თქმა უნდა, ამაზე ყოველთვის გვაქვს მწვავე რეაქცია და ეს გამოვლენა სწორედ მსგავსი ტიპის განცხადებაზე გამოხმაურებას ემსახურებოდა. მეორე ნაწილს რაც შეეხება, რა თქმა უნდა ვადაიარაღებ, რომ ეს იყო ემოციურად გადაჭარბებული, იმ განცხადების სიმძიმედან გამომდინარე, რასაც ჩვენ მუდმივად ვისმენთ. ამის გამო, გულწრფელად მინდა, მოდომო მოვიხადო. ამასთან დაკავშირებით სხვა კომენტარის გაკეთებას არ ვაპირებ. ყველაფერი გასაგებია“!..



ზურაბიშვილი რუსეთის მოქალაქეა:

შეასუფოთებელია, როცა ქვეყანაში ბევრს მტრის ენაზე მოლაპარაკე აღაშინებენ!

საქართველოს პრეზიდენტმა სალომე ზურაბიშვილმა, ტელევიზორზე სიტყვით გამოსვლაში „60 წუთში“ საქართველოზე მოგონებებზე ისაუბრა, რომელიც რუსეთის ოკუპაციის ენაზე, საქართველოში შემოსული რუსეთის მოქალაქეების შესახებ ილაპარაკა.

სალომე ზურაბიშვილის კომენტარი მოსდევს სიუჟეტში განვიხილეთ მსჯელობას, რომ რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა 2022 წლის 24 თებერვალს უკრაინაში სრულმასშტაბიანი შეჭრის ერთ-ერთ მიზეზად რუსულენოვანი მოქალაქეების დასაცვა დაასახელა. უკრაინაში მომდინარე ომის გამო საქართველოში რუსეთის ასი ათასი მოქალაქე ჩამოვიდა. ამ პრაქტიკის სალომე ზურაბიშვილი „შემამფოთებელს უწოდებს“.

„ძალიან შემამფოთებელია, როდესაც შენს საკუთარ ქვეყანაში არიან ადამიანები, რომლებიც მტრის ენაზე ლაპარაკობენ, იქცევიან და სჯერათ, რომ სახლში არიან. ეს ზღვარი უნდა შენარჩუნდეს, რომ მომავალში არ გვქონდეს ინციდენტები, რომლებიც რუსეთს თავისი საყვარელი დოქტრინის – რუსულენოვანი მოქალაქეების დასაცვის გამოყენების საშუალებას მისცემს“.

კითხვაზე, რატომ არ ამბობს უარს საქართველო რუსეთის მოქალაქეების ქვეყანაში შეშვებაზე, სალომე ზურაბიშვილი უპასუხებს, რომ ეს კითხვა ხელისუფლებას მიეძღვრება: „მე არ მაქვს აღმასრულებლის ძალა, სამხუაროდ“, – თქვა სალომე ზურაბიშვილმა.

რაც შეეხება ევროინტეგრაციას, ურუნალის კითხვაზე, არ ჩანს, რომ საქართველოში პრემიერ-მინისტრი დაინტერესებული იყოს ევროკავშირში გაწევრიანებით, სალომე ზურაბიშვილი ამბობს, რომ ეს კითხვა – მართლაც არიან თუ არა დაინტერესებული – აქვს საქართველოს მთელ მოსახლეობას. კითხვაზე, იგრძნობს თუ არა, რომ ამ კრიტიკულ დროს საქართველოს დასავლეთისა და შეერთებული შტატებისგან სავაზის მხარდაჭერა აქვს, სალომე ზურაბიშვილი უპასუხებს.

„არ ვფიქრობ ასე და მოვიყვან ერთ კონკრეტულ მაგალითს: უკვე 5 წელია, პრეზიდენტი ვარ და ვერ შევძელი მქონდა ნებისმიერი ფორმის შეხვედრა ჩემს დონეზე – პრეზიდენტის ან ვიცე-პრეზიდენტის დონეზე, სატელეფონო ზარითაც კი. მესმის, რომ არის უფრო სასწრაფო საკითხები, მაგრამ, ვფიქრობ, საჭიროა მეტი საჯარო აღიარება ფაქტის, რომ ამჟამად მხარს უჭერს ჩვენს კანდიდატის სტატუსს ევროკავშირთან. ვიცი, რომ ეს არის ჩვენი ევროპულ პარტნიორებთან ამერიკის ენა, მაგრამ ეს უნდა მთავრდებოდეს უმაღლეს დონეზე. ეს მნიშვნელოვანი იქნებოდა საქართველოს მოსახლეობისთვის“, – ამბობს სალომე ზურაბიშვილი.

სავარაუდოდ, ნოემბერში გახდება ცნობილი, გასცემს თუ არა ევროკომისია რეკომენდაციას საქართველოსთვის ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსის მინიჭებაზე. ევროკომისიის დასკვნის შემდეგ, 2023 წლის ბოლომდე, ევროპული საბჭოს ლიდერები შეაფასებენ საქართველოსა და სხვა ქვეყნების პროგრესს.

შალვა ჯაფარიძე: სამოქალაქო დაპირისპირების დაშინანსებას ყოველ ჯერზე პაემალთ!

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, შევინარჩუნოთ სამოქალაქო მშვიდობა. მისი ფულიც არ უნდა იყოს, რომელიც სახელმწიფო არ უნდა იყოს, სამოქალაქო დაპირისპირების დაშინანსებას ყოველ ჯერზე პაემალთ, – ამის შესახებ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა ჯაფარიძემ განაცხადა.

– პანორამაში მომზადების მიზეზი იყო გამოძიება, რომელიც მიმდინარეობს. კადრები ვნახეთ, რომ უცხოური დაფინანსებით ადამიანების რადიკალურ განწყობებში მომზადება ხდება, მათ შორის ხელისუფლების ჩამოშლის ინსტრუმენტების სწავლება და ასე შემდეგ. ცვლილებები მომზადდა იმ საფრთხეებიდან გამომდინარე, რაზეც იყო საუბარი, რომ აქციების საფარველ შესაძლოა, ადამიანების სიცოცხლე, ჯანმრთელობას საფრთხე შეექმნოდეს. მართალია ჩვენ ვნახეთ „მოლოტოვის კოქტეილი“ მოზმენალი ხალხი, რომელიც სხვა ადამიანებს ცოცხლად წვადა. დღემდე იმ ადამიანს დამწვრობის შედეგები აღენიშნება, მესამე თუ მეოთხე ხარისხის დამწვრობა ჰქონდა. ეს ყველა „გაატარა“ – არც რომელიმე „ენჯელს“ და არც რომელიმე უცხოური აქტორის განცხადება არ მომისმენია, რომ დაეგმოთ. პირიქით, ვნახეთ, რომ „სირცხვილიას“, რომელიც ამერიკული და ევროპული ფონდებიდან ფინანსდება, პირდაპირი კამპანია ჰქონდა, რომლითაც ადამიანების ცოცხლად დაწვის რომანტიზებას ახდენდა. მათ „მოლოტოვის კოქტეილი“ პლაკატად აქციეს, უკრაინის ფერებში გადაღებულ, ევროკავშირის დროშები ვარსკვლავად და ნაპერწკლებად მიახატეს და მიაწერეს – მე ვესროლეო. ანუ, ამბობენ, რომ „სირცხვილიას“ წევრი იმ ადგილას რომ ყოფილიყო და საწვავი ნივთიერებით სავსე ბოთლი ყოფილიყო, ისიც ესროდა. ამ ყველაფერს ამართლებენ და ამბობს ამერიკული, ევროპული ფონდების ფული იხარჯება.

ჩვენი ხალხის მიზანია სამოქალაქო მშვიდობა. ზოგიერთი ფონდის და მათი ადგილობრივი მენეჯერების ამოცანაა სამოქალაქო დაპირისპირების შემოტანა. როგორც ჩანს, გადაჯაჭვული არიან პოლიტიკურ პარტიებთან. რა თქმა უნდა, ჩვენი პასუხისმგებლობაა, შევინარჩუნოთ სამოქალაქო მშვიდობა. მიუხედავად იმისა,

ვინ დგას ამ ტრენინგებისა და ინციტივების უკან, ვისი ფულიც არ უნდა იყოს, რომელიც სახელმწიფოც არ უნდა იყოს, სამოქალაქო დაპირისპირების დაფინანსებას ყოველ ჯერზე ვამხელთ, ამაზე საუბარი გვექნება.

სამწუხაროა, რომ „კანვასის“ სკანდალის შემდეგ, USAID-ის ადგილობრივი წარმომადგენლობისგან ძალიან ბუნდოვანი და არაადეკვატური განმარტებები გვესმის. მათ შორის, ვნახეთ სარეკლამო კამპანია განვრცობის სახით. ერთი რჩევა მექნება, რომელსაც, სამწუხაროდ, USAID-ის ადგილობრივი წარმომადგენლობა არ ისმენს. არაა, მათ ვურჩევდი, საქართველოს პარლამენტის, ხალხის მიერ არჩეული ადამიანების რჩევები გაითვალისწინონ, რაც, სამოლოო ჯამში, მათთვის სასარგებლოა, რადგან რეპუტაციული ზიანი რომელიმე ადგილობრივ ჩინოვიტს კი არ ადგება, არამედ ამერიკელი ხალხის კეთილ სახელს, რასაც უნდა გაუფრთხილდნენ.

ძალიან კარგად ვიცი, ამერიკელ ხალხს რა დახმარება აქვს საქართველოსთვის გაწეული. სწორედ ის მაწუხებს, რომ რამდენიმე ადგილობრივი ჩინოვიტი დახმარებას საფრთხეს უქმნის. მათ ვურჩევდი, კომერციული რეკლამის ნაცვლად, გულწრფელი იყვნენ ქართველი ხალხის მიმართ, რომელიც სიმართლესა და გულწრფელობას აფასებს. ვურჩევდი, თვითრეფლექსია ჰქონდეთ და ცოტა თვითკრიტიკულად გაანალიზონ, რას აკეთებენ, რა იცოდნენ, რა – არა, რა ინფორმაცია ჰქონდათ, რა – არა და სად შეიყვანა შეცდომაში ამა თუ იმ „ენჯელს“. ყველა კითხვას უპასუხონ.

2024 წლის არჩევნები ახლოვდება და უპასუხონ კითხვას, როდის გაიგო USAID-ის ადგილობრივმა წარმომადგენელმა, რომ პარალელური დათვლის შედეგები, რომელსაც „ისფედი“ ავრცელებდა, იყო ყალბი. ეს მანამდე გაიგეს, ვიდრე საჯაროდ გახდებოდა ცნობილი? თავად „ისფედი“ თუ აღიარა, რომ დონორს ერთი თვით ადრე აცნობეს, თუ იცოდნენ, რატომ მალავდნენ იმ პირობებში, როცა ამერიკის საელჩო ფასილიტატორად იყო ჩართული მხარეებს შორის. იგივე ეხება „კანვასის“ საკითხებს. აქაც იყვნენ გულწრფელები. სამწუხაროდ თუ სამედიცინოდ, ასეთ საკითხებს კომერციული რეკლამა არ შეე-



სამწუხაროა, რომ „კანვასის“ სკანდალის შემდეგ, USAID-ის ადგილობრივი წარმომადგენლობისგან არაადაეკვატური განმარტებები გვესმის.

ლის, გულწრფელობა საჭირო. თურმე კანონდარდებებს, ჯარმებს უცხოური ფულით უხდიან. 12 ადამიანს ჯარმა გადაიხადეს. ამას მალავს როგორც „ენჯელ“, ასევე მისი დონორები. ვის ფულს იხდიან, ვინ არის ეს 12 ადამიანი? ასეთი ჯარმების გადახდა არა მხოლოდ ზიანს აყენებს ჯარმების პრევენციულ მიზანს, არამედ შესაძლოა, ეს არასწორად იყოს გაგებული ექსტრემისტული ჯგუფების მხრიდან, როგორც კარტელში მომავალი ძალიანობის. ამიტომ ყველა ამ საკითხს განმარტება სჭირდება. პრობლემაზე თვალის დახუჭვა პრობლემას არ წყვეტს“, – განაცხადა ჯაფარიძემ.

შემსხვენიერებ, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურში გამართულ ბრიფინგზე 2 ოქტომბერს განაცხადეს, რომ ორგანიზაცია „კანვასის“ წევრები სასტუმროში შეხვედნენ NGO-ებს, სამოქალაქო აქტივისტებს, გაიმართა დიდი ჯგუფის გადახდა, რომელმაც გადამწყვეტი როლი უნდა შეასრულოს ხელისუფლების დამხობის პროცესში. მათივე ცნობით, 26-29 სექტემბერს USAID-ის დაფინანსებით ჩატარებულ კონფერენციას ორგანიზება „კანვასის“ საქართველოში“ და აღმოსავლეთ-დასავლეთის მართვის ინსტიტუტმა გაუწიეს. სუს-მა „კანვასის“ წარმომადგენლების მიმართ ჩატარებული ფარული საგამოძიებო მოქმედების შედეგად მოპოვებული მტკიცებულებების ნაწილი გამოაქვეყნა.

SIC! უკრაინისთვის გამოყოფილი აშშ-ის სამხედრო დახმარება „კანვასის“ ხელში აღმოჩნდა

ზელენსკი იარაღები არ მიიღეს!



უკრაინის პრეზიდენტს, ვლადიმერ ზელენსკის ისრაელში სოლიდარობის გამოცხადების მიზნით ვიზიტი სურდა, თუმცა მას ისრაელის მხარე უთხრა, რომ დრო სწორად არ არის შერჩეული.

მიზეზი, რატომაც უკრაინის პრეზიდენტი ისრაელში არ მიიღო, დაკავშირებულია იარაღის სკანდალთან. კერძოდ, უკრაინისთვის გამოყოფილი ამერიკული იარაღის ნაწილი პალესტინელი ტერორისტების – „ჰამასის“ ხელში აღმოჩნდა, რომელსაც ისრაელის წინააღმდეგ იყენებს. აღსანიშნავია, რომ ნეთანიაჰუს აღმინისტრაციამ ასევე უარი უთხრა ვიზიტზე რადას სპიკერს რუსლან სტავროსკის და პრემიერ-მინისტრს დენის შმიგალს.

აღსანიშნავია, რომ უკრაინაში მიმდინარე კორუფციული სკანდალი მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კიევის დასავლელ პარტნიორებზე და აფერხებს იარაღის მიწოდების პროცესს. ევროპელები აცხადებენ, რომ რთულია იარაღის კონტრაბანდის თავიდან აცილება, რასაც თავის დროზე ვერ მოაღწიეს ყოფილ იუგოსლავიაში და დარწმუნებული არიან, რომ ვერ აცილებენ უკრაინაშიც.



ეკრავლებს არავინ მისცემს უფლებას, გაჟლიტონ პალესტინელები, რადგან არაბული სამყარო მსოფლიოში გაბნეული ებრაული დასახლებების განადგურებას დაიწყებს

და ინგლისის თავიდან არ უნდოდნენ ებრაელების ჩასახლება იმ ტერიტორიაზე, ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებს სტალინიმ მისცა, ბოლიში ამ გამოთქმისთვის, „სადაც არაბულ საკლდებში“, ანუ მისცა ებრაელები. ეს სტალინის ცნობილი სიტყვებია. ებრაელების სახელმწიფოს შექმნა სტალინიმ გადაწყვიტა და ეს მოხდა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში 1946-47 წლებში. მანამდე ებრაელებს სამტოთა ვაგონში გამოყოფილი ჰქონდათ მიწები, ციმბირის იქით და დასახლებენ კიდევ იმ ტერიტორიაზე. არსებობს გერმანიელი, რუსი, ქართველი, სომეხი, აზერბაიჯანელი ებრაელები, ებრაელები სახელმწიფოებრივობის საკითხი მოგვიანებით დადგა, რაც სიონისტურ მოძრაობას უკავშირდება. სიონის ბრძენთა ოქმების შემდგომი, რომლებიც ებრაელებს კონსტიტუციასავითაა, - აცხადებს იმრო ჰენსლანგმა.

# „სადგობისი არაბულ საჯდომში“ ...

რა იწვევს იმას, რომ „ჰამასი“ მიერ ჩაიდინილი სისასტიკის მიუხედავად, მსოფლიო საგოგარეოების არსთუ მიმდრეკილი ნაწილი ბიძის ცილიტობს, პალესტინელების საქმიველს გააგრძელებს მოუპაუროს?  
თავით გაეროს ბენარაუზი მიმდინი ანტონიო გუტერეშის ში გაეროს გარდა ბრი-ზუნდინე აგროს, რომ ისრაელზე „ჰამასის“ თავდასხმა ტერიტორიაზე, ანუ პაქუქში არ მოხდებოდა, რადგან პალესტინელ ხალხს 56 წელია მოუპაუროს ახრბრბს და ალა-ღობას ბანიშის. გუტერეშის მიმდინი, რომ „ჰამასის“ სისტიმი თავდასხმის მიუხედავ-ალ, პალესტინელი ხალხი კოლაქტიურად არ უნდა დაიშალოს, გაეროს შეუსა-ბით, ისრაელი არღობას საერთაშორისო კოგანიტარული სამართლის ნორმებს.

აზრებს, საერთოდ არ ცნობენ ისრაელის სა-ხელმწიფოს. პალესტინელებიც განსხვავდებიან ერთმანეთისგან, ღაზაში ძირითადად რადი-კალური ანტიებრაული პალესტინელები არიან. დანარჩენები, ქრისტიანი პალესტინელები და იორდანეს დასავლეთ ნაპირზე მცხოვრები პა-ლესტინელები შედარებით ლიბერალურები, ნაკლებად აგრესიულები არიან.

უბრისას ამბობს, რომ, მართალია, ანტონიუ გუტერეშმა გააკრიტიკა ისრაელი, მაგრამ ახლა ისრაელის კრიტიკა უადგილოა, რადგან ის-რაელის მდგომარეობაში უნდა შევიდეთ, რო-გორ აფექტშია იქაური მოსახლეობა „ჰამა-სის“ თავდასხმის შემდეგ.  
„გუტერეშმა ძველი ამბავი გაუხსენა ისრაელს, რომ ისრაელი არ თანხმდებ-მა პალესტინის სახელმწიფოს შექმნას. მე გეგონი, ახლა ის დრო არ არის, გუ-ტერეშს ამბავი დაეწყო ლაპარაკი. რაც შეეხება პუტინსა და ფრედოლანს, რუსე-თისთვის „ჰამასის“, „ჰესზოლა“ და ირანი, ყველაფერი ეს წარმოადგენს შესაძლებ-ლობას, რამენაირად უკრაინაში გაიძარ-ჯვოს. შესაძლოა, რუსეთმა პროვოცირებაც კი გაუკეთა „ჰამასის“ შეჭრას ისრაელ-ში, ისიც შესაძლებელია, მთელი არაბ-ული სამყარო ამხედრდეს ისრაელის, ანუ დასავლური სამყაროს წინააღმდეგ, რად-გან ამერიკა და ევროპა არასდროს არ მიატოვედნ ისრაელს“, - აცხადებს პა-ხა გომორაშვილი.

ალანაფურს გამოვლოთ **მოდლონმა**, რო-მელმაც „ჰამასის“ „მოტაჰედების განმათავისუფ-ლებელი ჯგუფი“ უწოდა, რომლებიც თავიანთი მიწისა და მოქალაქეების დაცვას დარაჯობენ. ამასთან, ერდოლანი აკრიტიკებს იმ ქვეყნებს, რომლებიც ამ ისლამისტურ დაჯგუფებას ტე-რორისტულს უწოდებენ.

Amnesty International-ის შეფასებით, ის-რაელის სამხედრო ქმედებები ღაზას სექტორში მშვიდობიანი მოსახლეობის ტანჯვას იწვევს. პარალელურად, ისრაელი უარყოფს გაეროს ცენზურალური ასამბლეის მოწოდებებს ღაზაში ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ და ამ მოწოდე-ბას „საზომდარს“ უწოდებს.

რატომ არის აზრი გაყოფილი ისრაელ-ისა და პალესტინის მხარდაჭერებს შორის და რატომ არ წყდება პალესტინელების მხარდამ-ჭერი საპროტესტო აქციები პარიზში, ათენში, ლონდონში, ვარშავაში? რატომ ამოიღეს მი-ზანში დამსაქმებელმა კომპანიებმა პარავარ-დის უნივერსიტეტის სტუდენტები, რომლებმაც „ჰამასის“ თავდასხმაზე პასუხისმგებლობა ის-რაელის აპარტიდულ რეჟიმს დააკისრეს და ისრაელის მიერ ღაზას დამოშვება „კოლონი-ალური სამაგიეროს გადახდა“ უწოდეს?

საქართველოს სტრატეგიისა და საერთა-შორისო ურთიერთობების კვლევის ფონდის ვეროპული კვლევების ცენტრის ხელმძღვა-ნელი **პაპა გომორაშვილი** For.ge-სთან სა-

მისივე შეფასებით, „ჰამასის“ მხარეს არ-ანიერი სიმართლე არ არის, მაგრამ სხვა საქმეა პალესტინელი ხალხი, მათ აქვთ თავიანთი პრე-ტენზიები ისრაელის მიმართ, თუმცა თვითო-ნაც ძალიან მგვრი დააშვებს ისრაელის წინაშე, როცა ომი რამდენჯერმე წამოიწყეს. პალეს-ტინელები კვებავენ ტერორიზმს, ტერორისტულ

„სადავო ადგილი პალესტინის საკუთ-რებად. ებრაელებს პატივს ვცემ, მაგრამ ისტორიული სინამდვილე ასეთია. ებრა-ელების ისტორია - საიდან იყვნენ, რო-გორ იყვნენ, მერე ანსად არ ჩანდნენ, შემდეგ უკვე ებრაელების სახელმწიფოს შექმნა სტალინთანაა დაკავშირებული. სტალინიმ სწორად განსაზღვრა, რომ ნე-ოტომის ქვეყანა იყო ახლო აღმოსავლეთი, სწორედ აქ მისცა სტალინიმ ებრაე-ლებს დასახლების შესაძლებლობა და ეს იყო ამერიკისა და ინგლისის წინააღმდეგ გადადგმული ნაბიჯი, რადგან ამერიკასა

პოლიტოლოგი **იმრო ჰენსლანგმა** მიიჩ-ნევს, რომ ისტორიული კუთვნილების საკითხი, თუ ვის ეკუთვნის ეს სადავო ტერიტორია, უძ-ველესი ეპოქიდან, ჩვენს წელთაღრიცხვამდე პერიოდით მოდის. თუ ათვლის წერტილად ავიღებთ ადამს და მის შვილებს, შვილიშვი-ლებს, აღმოჩნდება, რომ პალესტინელები და ებრაელები ერთმანეთთან ახლოს ღვანან.

„სადავო ადგილი პალესტინის საკუთ-რებად. ებრაელებს პატივს ვცემ, მაგრამ ისტორიული სინამდვილე ასეთია. ებრა-ელების ისტორია - საიდან იყვნენ, რო-გორ იყვნენ, მერე ანსად არ ჩანდნენ, შემდეგ უკვე ებრაელების სახელმწიფოს შექმნა სტალინთანაა დაკავშირებული. სტალინიმ სწორად განსაზღვრა, რომ ნე-ოტომის ქვეყანა იყო ახლო აღმოსავლეთი, სწორედ აქ მისცა სტალინიმ ებრაე-ლებს დასახლების შესაძლებლობა და ეს იყო ამერიკისა და ინგლისის წინააღმდეგ გადადგმული ნაბიჯი, რადგან ამერიკასა

პოლიტოლოგის სიტყვით, ახალი აღთქმა ქრისტეს უკავშირდება, ძველ აღთქმაში კი მე-ერი რამ გამოვლენულია ვიღაცამისი ეპოს-იდან, ქრისტეს ჯვარცმის თემატიკა უძველე-სი ეპოქიდან მომდინარეობს, ქრისტეს დე-და - მარიამ ღვთისმშობელი კაპადოკილ-ანაა, კაპადოკია დაკავშირებული იყო კოლ-ხებთან და ლაზებთან. არსებობს მისახრე-ბა, რომ მარიამ ღვთისმშობელი კოლხური წარმოშობისაა, წმინდა ნინოც და წმინდა გი-ორგიც კაპადოკიიდან იყვნენ.  
ეგორ ჰენსლანგის აზრით, ებრაელებს უფ-ლება აქვთ, ჰქონდეთ თავიანთი სახელმწი-ფო, მაგრამ არაშესაქც და პალესტინელებ-საც უფლება აქვთ, ჰქონდეთ საკუთარი სახელ-მწიფო, სამწუხაროდ, პალესტინელებს მისცეს მხოლოდ ავტონომია. ამიტომ ებრაელები და არაბები ერთმანეთს მტრობენ.

პოლიტოლოგი აცხადებს, რომ ახლა მსოფლიოს ებრაელები მართავენ, ისინი მთელ მსოფლიოში გაფანტულნი არიან - მრიტა-ნეთში, საფრანგეთში, ამერიკაში... ებრაელების შემდეგ მყოფ ადგილებზე არიან სომეხები, სომ-ხებს უზარმაზარი დიასპორა აქვთ მთელ მსოფ-ლიოში.

რაც შეეხება გუტერეშის განცხადებას, რომ პალესტინელ ხალხს მოუპაუროს ახ-რბრბს, იმრო ჰენსლანგმა აგროს, რომ გულახდილად თუ მიხვებით, ვეროპა-რის და სხვაგანაც ხალხის სიშაბითი არ-აგობის მხარეაა, ისრაელს მხარს უჭ-ერს აფრიკა და გრძინათი. ვერალომს არაბი მისწერს უფლებას, გაჟლიტონ პალესტინელები. შედეგი ალიან ცუ-ლი იქნება, მოხდება ის, რომ მთელი მსოფლიოს ალიან დიდი არაბული სამ-ყარო, რომელსაც ფულიც აქვს და ეკ-ონომიკური ზეგავლენა, ტერორისთვის ყყავს და დიფერსანდებშიც, მსოფლიოში გაბნეული ებრაული დასახლებების მთლიანი განადგურებას დაიწყებენ, ებ-რაელები აღიშვებენ მისიან პირსა. ეს კი არ აჩქარებს არც აგრესიას, არც გრძინათს.

მანანა ნოზაძე

## უკრაინისთვის გაყოფილი აშშ-ის უკრაინის **„ჰამასის“** ხელში აღმოჩნდა

მის, რომ უკრაინა ომის პარალელურ-რად იარაღით ვაჭრობდა, ამის შესახებ დასავლური მედია ღიად მიანიშნებდა და ამ სკანდალის სათავეში თავდაცვის ყოფილ მინისტრს **ოლეგსი რეზნიკოვს** ასახველებ-და, რომელიც თანამდებობიდან გადააყენეს. მინისტრის შეც-ვლის ოფიციალურ ვერსიად კორუფცია არ დასახველებულა, თუმცა ბოლო პერიოდში უკრაინის თავდაცვის სამინისტროში აქტიურად მიმდინარეობს გამოძიება იარაღის შესყიდვის დროს ქრთამის აღების შესაძლო ფაქტებზე.

**იარაღის გავრცელების სქემა იმდენად სკანდალური გა-და, რომ ნატოსა და ევროკავშირის ქვეყნებში უკრაინ-ისთვის მიწოდებული იარაღის მონიტორინგის სისტემის გა-რკვეულ ფორმას ან დეტალური აღრიცხვის სიემს. გამოცე-მა „ფაინანშელ თაიმსი“ წყაროზე დაყრდნობით წერს, რომ მთელი ეს იარაღი ჩადის სამხრეთ პოლონეთში, ტრანსპორ-ტირდება სამხრეთა და შემდეგ, უზნალოდ, ნაწილდება მანქანებში სავაჭრო გადასაცემად: სატვირთო მანქანებ-ში, ფურგონებში, ზოგჯერ კერძო ავტომობილებში. „ამ მო-მენტიდან ჩვენ არაფერი ვიცით მათი ადგილმდებარეობის**

შესახებ და წარმოადგენს არ გვაქვს, სად მიდის ის, სად გა-მოყენება და ისიც კი, რჩება თუ არა ის ქვეყანაში“, - გა-ნიუხება გამოცემას ერთ-ერთმა დასავლელმა მალაჩინოსანმა. როგორც იარაღის კონტროლისა და საერთაშორისო უსაფ-რთხოების საკითხებში აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის მოადგი-ლე, **მონი დაშის** პინტონის განაცხადა, იმის შესაძლებლო-მა, რომ უკრაინაში გაგზავნილი იარაღი არასწორ ხელში მოხვდეს, არის მრავალ განსახილველ საკითხს შორის ქვეყანაში არსე-ბული რთული ვითარების გათვალისწინებით.

„აშშ ძალიან სერიოზულად უდგება ჩვენი პასუხისმგებ-ლობას, დაიცვას ამერიკული წარმოშობის თავდაც-ვითი ტექნოლოგიები და ალკვეთის მათი გაფორმა ან უკანონო გავრცელება“, - განაცხადა **მონი დაშის** პინტონმა. „ხალხის ძალის“ წევრი, ანალიტიკოსი **დავით** ქარაქანიძე-შილი ღია წყაროებიდან მოპოვებული ინფორმაციის თანახმად აცხადებს, რომ ისრაელის პარლამენტი აშშ-ს რიც განცხა-დებებს უკრაინიდან „ჰამასის“ მისამართით შეიარაღების მიწო-დების თაობაზე. როგორც ქართველიშვილი აღნიშნავს, ისრაელმა ახალი ფაქტები მოიპოვა - „ჰამასის“ განკარგულებაში აღმოჩ-ნდა სარაკეტო ტექნოლოგიები ჩრდილოეთ კორეიდან, რომლებიც თავის დროზე უკრაინის სამხედრო-სამხარხელო საწარმოდან **პიმ ჩენ ინს** ჯერ კიდევ **იური ნალივაიჩენკო**მ გადასცა.

„საუბარი მიდის მსხვილ პარტიებზე, რომლებიც მნი-ტანელი შუამავლების მეშვეობით გადამისამართებული იყო

აღზნეითიდან და მულგარეთიდან ლიბიის საზღვაო ნა-სადგურებში უკრაინის თავდაცვის სამინისტროს დაზვერვის მთავარი სამმართველოს ხაზით. „მოსადმა“ და „ჰამაქმა“ უკვე დაუდასტურეს ქნესეთს აღნიშნული ინფორმაცია. სწორედ ამით არის განპირობებული ისრაელის უარი ქვეყანაში პრე-ზიდენტ ზელენსკის ჩამოსვლაზე, რომელიც ცდილობს ად-გილზე ჩაახშოს მომავალი საერთაშორისო სკანდალი. ასე რომ, ზელენსკის თავზე ჩამოწოლილი ღრუბელი კიდევ უფრო სასტიკ ელფერს იძენს“, - წერს **დავით ქარაქანიძე** **შილი**. პოლიტოლოგი, საერთაშორისო ურთიერთობათა მკვლევარი **თამარ** პინტაძე აცხადებს, რომ თვითონ დასავლელი პოლო-ტიკოსები აღნიშნავენ, რომ ეს ომი ძალიან დიდი შემოსავლის წყარო გახდა და მილიარდები დაავრთვეს. კივანძე სწორედ იარაღის სკანდალს უკავშირებს უკრაინის რაღამი ინიცირებული ლიბიის შესახებ კანონპროექტს.

„ეს გაკეთდა იმისათვის, რომ ფინანსური ნაკადები იქნას გაკონტროლებული არ არის გამორიცხული, რომ უკრაინელი მაღალჩინოსნები იარაღის ვაჭრობით ყოფი-ლიყვნენ დაკავებული და პრინციპში, არიან კიდევ. ცხადია, რომ დიდი ფული კეთდება და შესაბამისად, ამან უკრა-ინის სასარგებლოდ არ ითამაშა. გარდა ამისა, უკვე მო-მგზრდა ყველას უკრაინის საკითხი და ექვემდებარეობს ვალს, როგორ გამოვიდნენ ამ რიხიდან“, - აღნიშნა For.ge-სთან საუბრისას **თამარ** პინტაძემ.



# მაჰაკვალი ნაცდაჯგუფება რუსთავის მტრია!

რუსთავის მერიამ ქალაქის საკრებულოს უმრავლესობას, რომელიც ოპოზიციური პარტიების, „ნაციონალური მოძრაობისა“ და პარტია „საქართველოსთვის“ წარმომადგენლებით არის დაკომპლექტებული, სასამართლოში უჩივლა.

„ბოლო ორი წლის განმავლობაში, მას შემდეგ, რაც ამჟამინდელი საკრებულო მუშობას შეუდგა, რუსთავის მერიამ ქალაქის განვითარებისთვის საჭირო პროექტების დაგეგმვისა და განხორციელების პარალელურად, სისტემატურად იზრდის იმისთვის, რომ საკრებულოს უმრავლესობაში მყოფი „ნაციონალური მოძრაობისა“ და პარტია „საქართველოსთვის“ წევრების მანერული უმოქმედობის რეჟიმთან გამოყვანა შეძლოს და საკრებულოს თავისი ფუნქცია დაუბრუნოს. რუსთაველები დღეს კარგად ხედავენ ქალაქში მიმდინარე პროცესებს და 2024 წელი, პრევიზიის, მთავრობისა და საპარლამენტო გუნდით, იქნება კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი პროექტების განხორციელებისა და რეფორმების მიმართულებით. ამ ფონზე არის საშემოწამო, რომ ვიწრო პოლიტიკურ მიზნებს გადაყოფილი, ფუნქციონირებადი საკრებულო სერიოზულ ზიანს მოუტანს ჩვენს ქალაქს“, – განაცხადა ნინო ლაცაბიძემ.

მისივე თქმით, რუსთავის მერიის არაერთი მდივანობა უეფლავად აღმოჩნდა. „რუსთავის მერიის არაერთი მდივანობა, საჯარო მიმართვა, წერილობითი მითხრობა ამათ აღმოჩნდა პოლიტიკური დაჯგუ-

ფების მიმართ. რუსთავის საკრებულოს უმრავლესობაში მყოფი „ნაციონალური მოძრაობა“ და „საქართველოსთვის“ კოალიცია, უფრო დაჯგუფებას ვუწოდებდი, საკრებულოს რეგლამენტის უხეში დარღვევით აფერხებს, თვითონ აჩერებს კომისიის და საკრებულოს სხდომებზე არ გადის, არ იხილავს და დაუსაბუთებლად უკან ამბრუნებს ქალაქისთვის ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორც არის ახალი ინვესტიციების შემოსვლა. ამ საკითხებზე რუსთავის გუნდი მუშაობს თვითონ.

რუსთაველების ინტერესების დასაცავად და იმისთვის, რომ საკრებულოს ოპოზიციურმა კოალიციამ თავისი მოვალეობის შესრულება ორი წლისთავზე მაინც დაიწყოს, იძულებული გავხდით, მიგვემართა სასამართლოსთვის. როცა ქალაქში რამდენიმე ათეული მილიონი ლარის ინვესტიციის განხორციელება და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა ხელოვნურად ფერხდება, როდესაც რუსთაველების ინტერესები ილახება და ქალაქის განვითარებას გამინულად ეშლება ხელი, ვალდებულები ვართ, გამოვიყენოთ ყველა ის კანონიერი ზეგნები, რომელიც კანონის ფარგლებში მოიყვანს და დაამზუნებს რუსთავის საკრებულოში მყოფ ორ პარტიას, რომლებიც ქალაქის წინააღმდეგ შემხან ხელოვნურ ბარიერებს“, – აღნიშნა ნინო ლაცაბიძემ.

სარჩელი რუსთავის სასამართლოში 27 თებერვალს შევიდა.

# „ქართუ ჯგუფი“ განცხადება

## „ქართუ ჯგუფი“ განცხადებას ავრცელებს, სადაც აღნიშნულია, რომ, ბიძინა ივანიშვილის დისკრედიტაციის მიზნით, სრული ინფორმაცია გავრცელებულია

ბანცხადების თანახმად, გავრცელებული ინფორმაცია ეხებოდა აშშ-ის სახელმწიფო სახაზინო დეპარტამენტის მიერ კვიპროსელი იურისტის, ქრისტოდულოს ვასილიადის სანქციონების ბიძინა ივანიშვილთან დაკავშირებას. „ქართუ ჯგუფის“ განმარტებით, ბიძინა ივანიშვილის შესახებ გავრცელებული ინფორმაციის საერთო არაფერი აქვს სიმართლესთან და დეზინფორმაციის კამპანია დისკრედიტაციის მიზნით წარუმატებელ მცდელობას წარმოადგენს.

„გვსურს, გამოვხატოთ „ნაციონალური მოძრაობის“ და ამ პარტიის მიერ კონტროლირებადი მედიასაშუალებების მიერ ბიძინა ივანიშვილის დისკრედიტაციის მიზნით გავრცელებულ უპასუხისმგებლო და ცრუ ინფორმაციას, რომელიც ეხებოდა აშშ-ის სახელმწიფო სახაზინო დეპარტამენტის მიერ კვიპროსელი იურისტის, ქრისტოდულოს ვასილიადის სანქციონების ბიძინა ივანიშვილთან დაკავშირებას. ქრისტოდულოს ვასილიადის დასანქციონებამდე თავისი კომპანიის, Krista-ს მეშვეობით იურიდიულ და სარეგისტრაციო მომსახურებას უწევდა ბიძინა ივანიშვილის კომპანია Ledra-ს. აღნიშნული პიროვნება საკუთარი კომპანიით ანალოგიურ მომსახურებას უწევდა მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში მოქმედ ათასობით მიზნისუბიექტს.

აშშ-ის სახელმწიფო სახაზინო დეპარტამენტის მიერ გამოქვეყნებული ინფორმაციის მიხედვით, ვასილიადის დასანქციონების მიზნით იყო რუს ბიზნესმენ ალიშერ უსმანოვთან მისი კავშირი. აშშ-ს სახაზინო დეპარტამენტის სიაში მითითებულია ყველა ის კომპანია და ფიზიკური პირი, რომლის დასანქციონებაც მოხდა, მათ რიცხვში შევიდა ვასილიადის კომპანია Krista. რაც შეეხება ბიძინა ივანიშვილს და მასთან დაკავშირებულ კომპანიებს, სანქციონებულ პირთა სიაში მოხსენიებული, რა თქმა უნდა, არ არის დასანქციონებულ პირებთან კავშირის არარსებობის გამო. მიუხედავად ამისა, TV პირველმა, გადაცე-

მაში „ნოდარ მეღაძის შაბათი“ მოამზადა სიუჟეტი, სადაც ბიძინა ივანიშვილი და მასთან დაკავშირებული კომპანიები წარმოაჩინა სანქციონებულ პირებად. ამავე გადაცემაში ბიძინა ივანიშვილის ადვოკატმა, ლაშა კალანდანიძემ განაცხადა, რომ Krista მხოლოდ იურიდიულ მომსახურებას უწევდა Ledra-ს. ამის მიუხედავად, სიხრუს მანქანამ განაგრძო მაყურებელის მიზანმიმართული მოტყუება ბიძინა ივანიშვილთან დაკავშირებული კომპანიების თითქოსდა სანქციონების თაობაზე.

ასევე ამსურდელია „აგრო ქართუს“ აქტივების გადაცემის დაკავშირება სანქციონებულ ვასილიადისთან. „აგრო ქართუ“ არის კომპანია, რომელმაც განახორციელა ჯილდოსანი სამეცნიერო კვლევითი ცენტრის უნიკალური პროექტი და იგი უსასყიდლოდ გადასცა სახელმწიფოს. დღეს „აგრო ქართუ“ ახორციელებს კიდევ ერთ უნიკალურ და საშვილიშვილო საქმეს, რაც გულისხმობს გადასახლების პირას მყოფი ფრინველების გადარჩენას და შემდგომში მათ ბუნებაში გაშვებას. 2021 წელს კომპანია Ledra-მ ეკატერინე ხვედელიძეს გადასცა „აგრო ქართუს“ წილი, ვასილიადის Krista-ს სანქციონებამდე ორი წლით ადრე. ამის მიუხედავად, ცილისმწამებელი მედიასაშუალებები ამ ფაქტს ისე წარმოაჩენენ, თითქოსდა ეს რაიმე კავშირში იყოს სანქციონთან. შესაბამისად, ბიძინა ივანიშვილის შესახებ გავრცელებული ინფორმაციის საერთო არაფერი აქვს სიმართლესთან.

დეზინფორმაციის ეს კამპანია წარმოადგენს დისკრედიტაციის მორიგ, წარუმატებელ და უსუსურ მცდელობას, რითაც TV პირველი და „ნაციონალური“ სხვა მარგინალური ტელევიზიები ახდენენ სიხრუს ტირაჟირებას. დაბოლოს, ბიძინა ივანიშვილი, უკვე დიდი ხანია, ისევე იმყოფება დე ფაქტო ფინანსური სანქციონების ქვეშ და მასზე ვერანაირი შანტაჟი ზეგავლენას ვერ მოახდენს!..



პოლიტოლოგ რამაზ საყვარელიძის განცხადებით, ჯერჯერობით რთულია ასეთი მრალდება წავუყენოთ უკრაინას, რადგან შემდგომში სამშობლოსთვის დაცვის ურთულეს გზაზე.

„ამ დროს ასეთი უსამართლო და კრიმინალური მრალდება, საკმაოდ მძიმეა. მით უმეტეს, რომ ქვეყანა, რომელიც თვითონ ათასობით ადამიანს კარგავს, კიდევ ამ ქვეყანაში იარაღი მიყიდოს ვიღაცას და ფაქტობრივად, სიკვდილის ინსტრუმენტი – იარაღი გაამრავლოს და სხვა ქვეყნებში სიკვდილიანობას შეუწყოს ხელი (ამ შემთხვევაში ასეთ მსხვერპლად სჩანს ისრაელი), ეს არის ერთმანეთთან შეუთავსებელი, მით უმეტეს თუ გავიხსენებთ, რომ ბოლო პერიოდში უკრაინის განცხადებების ლაიტმოტივი იყო, რომ აღარ გვაქვს იარაღი და მოგვახმარეთ.

ამ ფონზე საკუთარი იარაღის სხვისთვის მიყიდვა, არანაირ მორალში არ ჯდება“, – აცხადებს პოლიტოლოგი.

ყველა მიმწოდებელი ქვეყანა შეიძლება იყოს ჩართული იარაღის მიზნის და თვითონ უკრაინის ელიტაც – ასკვნის რ. საყვარელიძე.

„შეიძლება იყოს სხვა ქვეყნები და მათ შორის მიმწოდებელი ქვეყნები, რომლებმაც შეიძლება მიაწოდონ იარაღი და თვითონაც მიიღონ „შავი ფული“ – ე.წ. „ატაკატი“. ამის გამოიყვანა არ იქნება. მეტიც, ჩვენისთანა პატარა ქვეყნიდან, რომელიც ახლა ყალიბდება სატრანზიტო ქვეყნად, შეიძლება რაღაცა ინტერესები იყოს ჩაქსოვილი მსოფლიო მასშტაბის ამგვარ ოპერაციაში. ქვეყნების მთელი სისტემა არის ჩართული ამ კორუფციულ პროცესში და არა ერთი, ან ორი ქვეყანა და ეს უკვე ცხადია“, – აღნიშნა For.ge-თან საუბრისას რამაზ საყვარელიძემ.

თამთა ძარჩავა

# ეროვნული ბანკი: არასამთავრობო ბრალდება საზოგადოების უცდლოვად შეყვანის მცდელობაა!

„ეროვნული ბანკი ეხმარება არასამთავრობო ორგანიზაციების გარკვეული ნაწილის მიერ დღეს გავრცელებულ მრალდებას, რომლის მიხედვითაც, საქართველოს ხელისუფლებასთან ერთად, სემ-ი აშშ-ის მიერ დასანქციონებული პირებისთვის ხელის დაფარებაშია დადანიშნული.“

საქართველოს ეროვნული ბანკი სრული პასუხისმგებლობით აცხადებს, რომ აღნიშნული მრალდება ამსოფრტურად უსაფუძვლოა და მიზნად ისახავს არა მხოლოდ ქვეყნის ცენტრალური ბანკის, არამედ მთელი საზოგადოების დისკრედიტაციასა და საზოგადოების შეცდობაში შეყვანის მცდელობას.

გაუგებარია, რა აძლევს არასამთავრობო სექტორს მსგავსი განცხადების გაკეთების საფუძველს მაშინ, როდესაც ამ დრომდე საქართველოს საფინანსო სისტემაში სანქციონების აღსრულების პროცესის დარღვევის არცერთი კონკრეტული შემთხვევა არ დაფიქსირებულია.

აქედან გამომდინარე, სანქციონების დარღვევის ხელშეწყობაში საქართველოს ეროვნული ბანკის დადანიშნულება კატეგორიულად მიუღებელია. მით უფრო, ჩვენ არასდროს, გან-

ხილების დონეზეც კი არ ვუშვებთ სანქციონების გვერდის აგვლას. საქართველოს საფინანსო სისტემა ზედმიწევნით ასრულებს საერთაშორისო პარტნიორების მიერ დაწესებულ მოთხოვნებს. მიუხედავად არაერთი გამოწვევისა, სანქციონების აღსრულების პროცესი მაქსიმალურად გამჭვირვალე და ეფექტურია. რეგულაციებში განხორციელებული ნებისმიერი ცვლილება მორგებულია არა კონკრეტული პირების ინტერესებს, არამედ ემსახურება სანქციონების აღსრულების პროცესის სრულ შესაბამისობას ადგილობრივ კანონმდებლობასა და საერთაშორისო მოთხოვნებთან.

ეროვნული ბანკი მუდმივ კომუნიკაციაშია საერთაშორისო პარტნიორებთან. საქართველოს საფინანსო სისტემა არასდროს ყოფილა და არც მომავალში იქნება სანქციონებისგან თავის არიდების ადგილი, რისიც სწამთ და სჯერათ ჩვენს საერთაშორისო პარტნიორებსაც.

საქართველოს ეროვნული ბანკი და საფინანსო სისტემა, მომავალშიც გააგრძელებს ყველა იმ ზომის გატარებას, რაც ქვეყნის ფინანსური სტაბილურობის განმტკიცებისა და გაძლიერებისთვის აუცილებელია“!

# დედაინა ჩვენი სახლია...



თავისი საქმიანობის 90 წლის მანძილზე (1933-2023) ინსტიტუტმა დიდი სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა ჩაატარა მთიანი მხარეების, და კერძოდ, საქართველოსა და კავკასიის ტერიტორიების კომპლექსური გეოგრაფიული შესწავლის თვალსაზრისით. გეოგრაფიის ინსტიტუტის კვლევის ძირითადი მიმართულებებია: ბუნებრივი რესურსების შეფასების, გეოეკოლოგიის (გარემოს დაცვის), ბუნებრივ-სტიქიური პროცესების, გლაციოლოგიის, სპელეოლოგიის, კლიმატის თანამედროვე ცვლილების (გლობალური

გეოგრაფიის ინსტიტუტში შეიქმნა 1933 წლის 16 მარტს, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გეოგრაფიის კათედრების ბაზაზე, ქართული გეოგრაფიული მეცნიერებისა და ქართული გეოგრაფიული სკოლის ფუძემდებლის, აკადემიკოს ალ. ჯავახიშვილის თაოსნობით. იგი იყო ინსტიტუტის პირველი დირექტორი, რომელსაც 29 წლის განმავლობაში (1933-1962) ხელმძღვანელობდა. ინსტიტუტის დაარსება მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო ქართული მეცნიერებისა და კულტურის მრავალსაუკუნოვანი ისტორიაში.

ინსტიტუტში სხვადასხვა დროს მოღვაწეობდნენ ცნობილი მეცნიერები: თეოდორე დავითაია, გიორგი გეგმაძე, ლევან მარუაშვილი, შალვა ყიფიანი, ალექსანდრე ასლანიკაშვილი, გიორგი გველესიანი, ვახტანგ ჯაოშვილი, მურაბ ჯაფარიძე, დავით უკლება, არჩილ კიკნაძე და სხვ. 1933-1962 წწ. გეოგრაფიის ინსტიტუტს ხელმძღვანელობდა აკადემიკოსი ალ. ჯავახიშვილი; 1962-1979 წწ. – აკად. თ. დავითაია; 1980-1981 წწ. – აკად. წ./კ. პროფ. ალ. ასლანიკაშვილი; 1982-1991 წწ. – გეოლოგია-მინერალოგიის მეცნ. დოქტ. თ. კიკნაძე; 1991-1992 წწ. – გეოგრ. მეცნ. დოქტ., რ. კვერენჩხილაძე; 1993-2005 წწ. აკად. წ./კ. პროფ. მ. ჯაფარიძე; 2005-2006 წწ. გეოგრაფიის მეცნ. დოქტ., რ. გობეჯიშვილი; 2007 წლიდან დღემდე გეოგრაფიის დოქტორი, ალ. ჯავახიშვილის სახ. საქართველოს გეოგრაფიული საზოგადოების პრეზიდენტი ნ. ბოლახვილი.

1945 წლის 9 მარტს გეოგრაფიის ინსტიტუტი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სისტემაში გაერთიანდა, ამავდროულად გეოგრაფიის ინსტიტუტს დიდი ქართველი მეცნიერის ვახუშტი ბაგრატიონის სახელი ეწოდა. საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის რეორგანიზაციასთან დაკავშირებით 2006 წელს ინსტიტუტს მიენიჭა საერთაშორისო იურიდიული პირის სტატუსი და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაქვემდებარება, ხოლო 2010 წელს მიუერთდა თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტს, როგორც დამოუკიდებელი კვლევითი ინსტიტუტი.

# ქართული მეცნიერების მნიშვნელოვანი კერა

## ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტი - 90



ალექსანდრე ჯავახიშვილი

დათობა და გაუდაზნობა), შავი ზღვის სანაპირო ზოლის მორფო და ლითონდინამიკური პროცესების, თოვლ-ყინვარების, პალეოგლაციოლოგიური, ვანსტრული მღვიმეების, წყლის რესურსების, ტერისტულ-რეკრეაციული, ისტორიული გეოგრაფიის და ტოპონიმის კვლევები ლანდშაფტების ტრანსფორმაციისა და დინამიკის, ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური ანალიზი გეოგრაფიული რუკებისა და ატლასების შედგენა და სხვ.

ინსტიტუტის დაარსებისთანავე დიდი ყურადღება დაეთმო ცალკეული ადმინისტრაციული რაიონების ფიზიკურ-გეოგრაფიულ და ეკონომიკურ-გეოგრაფიულ კვლევებს და შესაბამისი რუკების შედგენას. XX საუკუნის 60-იანი წლებიდან ინსტიტუტი კვლევას რეგიონული გამოკვლევების განხორციელებისა და კონსტრუქციულ-გეოგრაფიული პრობლემების წინა პლანზე წამოწავს დაეთმო. მთავარი ყურადღება გადატანილ იქნა ბუნებისა და საზოგადოების ურთიერთობის საკითხებზე.

XX საუკუნის 70-იანი წლებიდან ინსტიტუტის სამეცნიერო-კვლევითი თემატიკა უფრო მეტად გაფართოვდა. უმთავრესი ყურადღება დაეთმო მთიანი მხარეების გეოგრაფიული კანონზომიერებების კვლევას. ამ თვალსაზრისით შემსრულებელმა ნამუშევრებმა ინსტიტუტს დამსახურებული ავტორიტეტი მოუპოვა და იგი ყოფილ საბჭოთა კავშირში მთიანი ქვეყნების გეოგრაფიული პრობლემების კვლევის მთავარი სამეცნიერო დაწესებულებად აღიარეს. გეოგრაფიის ინსტიტუტის საერთაშორისო ავტორიტეტს ადასტურებს ისიც, რომ ამ პერიოდში საქართველოში ჩატარდა არაერთი საკავშირო თუ საერთაშორისო კონფერენცია, ყრილობა, კონგრესი და სიმპოზიუმი. თვალსაზრისით მეცნიერი აკადემიკოსი ი. გენასიმოვი აღნიშნავდა: „გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოში შეიქმნა თანამედროვე გეოგრაფიული მეცნიერების ერთ-ერთი უძლიერესი სკოლა“.

ინსტიტუტი დაიწყო საქართველოს კლიმატის ძირითადი მახასიათებლების (ჰაერის ტემპერატურული რეჟიმი, ატმოსფერული ნალექები) შესწავლა. შეტანილი მნიშვნელოვანი იყო მ. კორძაბიას მონოგრაფია „საქართველოს ჰავა“. 60-იანი წლებიდან ინსტიტუტს და კლიმატოლოგიურ კვლევებს სათავეში

ჩაუდგა გამოჩენილი მეცნიერი, კლიმატოლოგი, აკადემიკოსი თეოდორე დავითაია, რომელმაც ფრიალ თვალსაზრისით გამოკვლევები ჩაატარა კლიმატური რესურსების შესწავლისთვის. ინსტიტუტში დამუშავებული გარემოს გაჯერების რუკებში დაკვირვების დისტანციური მეთოდი, წარმატებით გამოიყენებოდა კოსმოსური სივრცის კვლევისას. მნიშვნელოვანი ნაშრომები შეიქმნა აგროკლიმატოლოგიის (თ. დავითაია, ვ. გაგუა, და სხვ.) და ზოგად კლიმატოლოგიაში (თ. დავითაია, დ. მუმლაძე და სხვ.).

შეიქმნა აგრეთვე ბუნებრივი პროცესების მოდელირების ლაბორატორია (ხელმძღვანელი ფიშვილა-მათ. მეცნ. დოქტორი, პროფ. ვ. თავართქილაძე). იგი სამუშაოებს ასრულებდა როგორც ხმელეთის, ისე ზღვისზე და ატმოსფეროში.

გამოცა ყოფილი საბჭოთა კავშირის აგროკლიმატური რესურსების რუკა, რომელმაც სრულიად განსაზღვრა ყოფილი საბჭოთა კავშირის მთელი ტერიტორიის სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების პოტენციური შესაძლებლობები. თეოდორე დავითაია რამდენიმე წლის განმავლობაში მუშაობდა კუბის მეცნიერებათა აკადემიაში და ხელმძღვანელობდა საბჭოთა მეცნიერ-კონსულტანტთა დიდ ჯგუფს, რომელმაც გეოგრაფიის ინსტიტუტის თანამშრომლებიც იყვნენ. კუბის ატლასის შედგენისათვის თ. დავითაიას, სხვა საბჭოთა და კუმელ გეოგრაფებთან ერთად, სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემია მიენიჭა (1973).

დიდი წვლილი მიუძღვის თ. დავითაიას აგრეთვე კუბის მეცნიერებათა აკადემიის გეოგრაფიის ინსტიტუტის დაარსებაში. პილროლოგიურ გამოკვლევებს გეოგრაფიის ინსტიტუტში შექმნილ თანავე ჩაეყარა საფუძველი. შესრულდა საქართველოს ლანდშაფტურ-პილროლოგიური და რაიონდება. შეიქმნა საქართველოს მდინარეთა გენეტიკური კლასიფიკაცია, შესრულდა შავი და აზოვის ზღვების სანაპიროების, მდინარეების, ტბებისა და ლიმიანების აღწერილობა (ი. ბაგრატიონი, ლ. ვლადიმირი, ი. აფხაზაია, ვ. გვირგვინი და სხვ.). 1980-იანი წლების ბოლოს დაიწყო კავკასიის წყლის რესურსებისა და მალანის კვლევა (გ. გელაძე, დ. შაქარაშვილი, ა. ჯავახიშვილი).

გლაციოლოგიური კვლევები გეოგრაფიის ინსტიტუტში 30-იანი წლებიდან დაიწყო კავკასიონის ძველი და თანამედროვე მყინვარების შესწავლით (ლ. მარუაშვილი, დ. წერეთელი, რ. ხაზარაძე, რ. გობეჯიშვილი, რ. შენგელია). შესწავლილია კავკასიონის მრავალი მყინვარი. კავკასიონის მყინვარული ჩამონადენის რუკები შესრულია მსოფლიოს თოვლ-ყინულოვანი რესურსების ატლასში.

გეოგრაფიის ინსტიტუტში 1972 წელს შეიქმნა შავი ზღვის სანაპირო ზონის ლაბორატორია (ხელმძღვანელები ა. კიკნაძე, 1972-2002, გ. ზენგელია, 1975), შესწავლილი იქნა საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროს დეგრადირებული უბნები, ნაპირების დასაცავად შემუშავებული ახალი მეთოდებით წალკევის გადაურჩა საქართველოს შავი ზღვისპირეთის პლაჟების დიდი ნაწილი.

მნიშვნელოვანი გამოკვლევები ჩატარდა გეომორფოლოგიური მიმართულებით, საქართველოს რელიეფი პირველად აღწერა ა. ჯავახიშვილმა (1926). 1947 წელს მან გამოაქვეყნა მონოგრაფია „საქართველოს სსრ გეომორფოლოგიური რაიონები“. ზოგადგეოგრაფიულ პრობლემათა კვლევა საქართველოს რელიეფის პირობებში შეტანდა კოლექტიურ მონოგრაფიაში „საქართველოს გეომორფოლოგია“ (ლ. მარუაშვილი, ნ. ასტახოვი, დ. წერეთელი, გ. მასისუაძე, მ. ტატაძე, ს. ნემანიშვილი, დ. ტაბიძე, რ. გომეჯიშვილი, ე. წერეთელი და სხვ.), მიენიჭა საკავშირო გეოგრაფიული საზოგადოების ნ. პრეფერენსის სახელობის ოქროს მედალი ძირითად ავტორს და სამეცნიერო რედაქტორს პროფ. ლ. მარუაშვილს (1972).

1958 წელს კარსტოლოგიისა და სპელეოლოგიის ლაბორატორიის დაარსების შემდეგ ფართოდ გასშალა მუშაობა კარსტოლოგიაში – დამუშავდა საქართველოს კარსტის ტიპოლოგია, მორფოლოგია და კვლევის ისტორია (ლ. მარუაშვილი, მ. ტატაძე, მ. გერგელაძე, მ. გერგელაძე და სხვ.) საფუძველი ჩაეყარა კარსტული მღვიმეების სისტემატურ და გეგმაზომიერ კვლევას, რითაც საქართველოში 1300-ზე მეტი კარსტული მღვიმე-ფესურვების აღრიცხვა და ნაწილობრივ გამოკვლევა მოხერხდა (შ. ყიფიანი, თ. კიკნაძე, მ. ტატაძე, ვ. წიქარიშვილი და სხვ.).

1961 წელს დოც. შ. ყიფიანის, პროფ. მ. ტატაშვილის, ა. ოქროჯანაშვილის, ჯ. ჯიშკარიანის, მ. გერგელაძის და სხვ. უდიდესი დამსახურება ახალი ათონის მღვიმურის სისტემის აღმოჩენა და შესწავლა, რაც სსრკ სახელმწიფო პრემიით აღინიშნა (1977). მნიშვნელოვანი იყო აგრეთვე 1984 წელს წყალტუბოს (ყუმისთავის) მღვიმურის სისტემის აღმოჩენა (ჯ. ჯიშკარიანი, თ. ქობულაშვილი, ა. ჯამრიშვილი, ვ. კაპანაძე). გეოგრაფიის ინსტიტუტის ბაზაზე ყოფილ საბჭოთა კავშირში პირ-

ველად თბილისში ჩატარდა სპელეოლოგთა საერთაშორისო სიმპოზიუმი (1987).

საქართველოს და მისი რეგიონების ფიზიკურ-გეოგრაფიული შესწავლა ვასული საუკუნის 40-იანი წლებიდან დაიწყო (ა. ჯავახიშვილი, ლ. მარუაშვილი, დ. უკლება, ქ. ყაფიანიშვილი, ე. სოხაძე და სხვ.). საქართველოს რელიეფი შეგნებული (ალდგენილი) ასევე აღამიანისა და ბუნების ურთიერთდამოკიდებულებით შექმნილ ლანდშაფტებს მიეძღვნა პროფ. დ. უკლებას არაერთი მნიშვნელოვანი ნაშრომი, რისთვისაც მას მიენიჭა ვახუშტი ბაგრატიონის სახელობის პრემია. გამოქვეყნდა საქართველოს და ამიერკავკასიის ლანდშაფტური რუკები (1970, 1983).

ბოტანიკურ-გეოგრაფიულად შესწავლილი საქართველოს მთელი რიგი რეგიონი (ე. სოხაძე), გამოქვეყნდა მონოგრაფიები. მნიშვნელოვანი ნაშრომები შესრულდა ნიდავების გეოგრაფიაში მათ ავტორს ე. ნაკაძეს მიენიჭა აკადემიკოს ვ. უილიამსის სახ. პრემია (1979). განხორციელდა კვლევები სამედიცინო გეოგრაფიის დარგში (ნ. სულხანიშვილი) და სხვ.

ინსტიტუტში დიდი ყურადღება ეთმობოდა საქართველოს მეურნეობისა და მოსახლეობის შესწავლას (გ. გეგმაძე, ლ. კარბელაშვილი, გ. გველესიანი, ვ. ჯაოშვილი, ე. კობახიძე, ვ. ნეიძე, მ. ბოკერიანი, მ. შენგელია, უ. ზონენაშვილი, ლ. ხუხუნაშვილი და სხვ.). შემუშავდა და მეცნიერულად დასაბუთდა საქართველოს ეკონომიკური და რაიონების სქემა; საქართველოს ტერიტორიის რეკონსტრუქციული დარბაზების სქემა და სხვ. მნიშვნელოვანი კვლევები შესრულებული ისტორიულ გეოგრაფიისა და ტოპონიმში, რომელსაც მიეძღვნა რამდენიმე მონოგრაფია (ვ. ხანაძე).

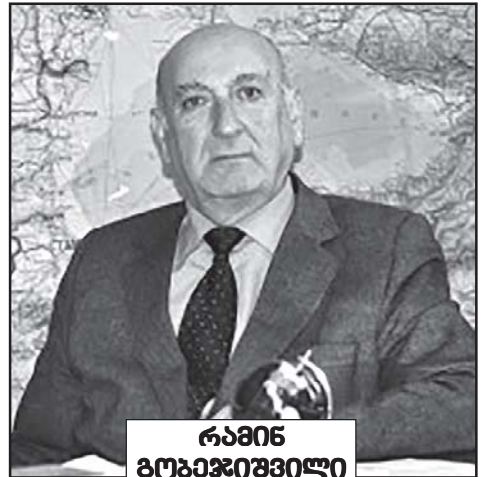
გეოგრაფიის ინსტიტუტის თანამშრომლებმა 1982 წელს მონაწილეობა მიიღეს „საქართველოს წითელი წიგნის“ სრულიად ახალი განყოფილების (მსოფლიო მასშტაბით) „არაორგანული ბუნების ძეგლების“ შექმნაში.



თეოდორე დავითაია



ზურაბ ტატაშიძე



რამონ ბოგაჯიშვილი









# „შემოდგომის ყვავილებს დიდებასთან მივიტან“...



30 დეკემბერს ერთი ღირსშესანიშნავი ძეგლით გამოიდრ-და თბილისის გენი მემორიალის მზით გამოთარღვრებში: 30 ოქტომბერს, მე-20 საუკუნის ჩვენი ერთ-ერთი უთ-ვალსაჩინოესი მოქანდაკის, ელგუჯა ამაშუკელის მე-მორიალი გაიხსნა აბანოთუბნის უღამაზეს მყუდრო სკვერში..

ელგუჯა ამაშუკელის ხსოვნისადმი მიძღვნილი მემორიალის გახსნას, რომლის ავტორები არიან შესანიშნავი მოქანდაკე გენადი ზაქარაია და საქართველოში სა-ყოველთაოდ აღიარებული არქიტექტორი ვახტანგ და-ვითაია, დედაქალაქის რჩეული საზოგადოების მრავა-ლი წარმომადგენელი დაესწრო. ძეგლის გახსნას აღი-ნიშნა, რომ ელგუჯა ამაშუკელი ორ ათეულზე მეტი უაღ-რესად შთამბეჭდავი ძეგლის ავტორია, რომლებიც დღეს ამშვენებენ არა მხოლოდ თბილისს, არამედ ქუთაისს, ფოთს, ბათუმს, გორს.

თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარემ გიორგი ტყე-მალაძემ ხაზი გაუსვა ელგუჯა ამაშუკელის დიდ ღვაწლს სამამულო კულტურის წინაშე, აღნიშნა, რომ მისი შემოქ-მედება იდუნად გამოხატავს დედაქალაქის ისტორიულ წარსულს და რომ თითოეული თბილისის მოქალაქის წმინ-და ვალია მომავალ თაობებს ღირსეულად შემოუნახოს ასეთი ხალხის ნათელი სახელები.

დამსწრე საზოგადოებას მისასალმებელი სიტყვით მი-მართეს თბილისის ვიცე-მერმა ანდრია მასილაიამ, აკა-დემიკოსებმა ვალერი ასათიანმა და თამაზ შილაუაძემ, მოქანდაკე გია ჯაფარიძემ, არქიტექტორმა ვახტანგ და-ვითაიამ, მოქანდაკე გენადი ზაქარაიამ.

გამოსვლებმა აღნიშნეს ელგუჯა ამაშუკელის უზადო შემოქმედებითი ნიჭის მრავალმხრივობა: იგი არა მარ-ტო დაუვიწყარ, შთამბეჭდავ, შინაგანი ექსპრესიით აღ-საესე ქანდაკებებს ჰქმნიდა, არამედ მათთვის უაღრესად

მისადაგებული ადგილების შერჩევის უიშვიათესი ალღოვ ჰქონდა. მიუხედავად იმისა, რომ იგი სიღრმისეულად იც-ნობდა მსოფლიო ხელოვნებას, ყველა მისი ნამუშევარი, რომ იტყვიან, „თხემით ტერფამდე“ ეროვნული სულის-კვეთებითაა გაჯერებული. მისმა არაჩვეულებრივმა კე-თილშობილურმა ადამიანურმა თვისებებმა თითქოს მის ნამუშევრებში დაიდეს ბინა, ამასთან, მოქანდაკის საჭრისის გარდა, მას კალამიც სავსებით ემორჩილებოდა – იგი რამ-დენიმე შესანიშნავი წიგნის ავტორიც გახლდათ.

– ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე შეიძლება ით-ქვას, რომ დღეს მადლიერების დღეა, – თქვა აკადე-მიკოსმა ვალერი ასათიანმა. – ეროვნულ მესხიერება-ში აღვჭდა ყველა კაცის, მით უმეტეს, შემოქმედის უდი-დესი დაფასება. ელგუჯა ამაშუკელი, რომელიც არა-ერთი სიმბოლოს ავტორია, თავადაც სიმბოლოდ იქ-ცა, იგი ჩვენი სამშობლოს განსახიერებაა და ღმერთ-მა გვიმრავლოს ასეთი დღეები! ელგუჯა ამაშუკელის ქანდაკება „ქართლის დედა“ თბილისის ისეთივე სიმ-ბოლოა, როგორც დედაქალაქის შიშნია კომპოზიტორ რეზო ლალიძის უკვდავი „თბილისი“.

მეტად ამაღლებველი იყო ელგუჯა ამაშუკელის მე-უღლის, სახელოვანი პოეტის ლია სტურუას გამოსვლა, რომელმაც მადლობა მოახსენა თბილისის საკრებულოს, მერიას და პირადად ყველა იმ პირს, ვინც წლების გან-მავლობაში აქტიურად მონაწილეობდა მემორიალის შექმნის პროექტში, განსაკუთრებით აღნიშნა ძეგლის ავტორთა – მოქანდაკე გენადი ზაქარაიასა და არქიტექტორ ვახტანგ დავითაიას მაღალი პროფესიონალიზმი და უზადო ოს-ტატობა.

– მართალია ცოტა გვიან, მაგრამ თბილისში მაინც გაიხსნა ელგუჯა ამაშუკელის ხსოვნის მემორიალი, – თქვა ექსკლუზიურ ინტერვიუში ძეგლის ერთ-ერთმა ავ-

ტორმა, საქართველოს დამსახურებულმა არქიტექტორ-მა ვახტანგ დავითაიამ. – მემორიალის პროექტი საკ-მაოდ დიდი ხნის წინათ შეიქმნა, მაგრამ, არსებული, უცხოეთიდან, კერძოდ, საფრანგეთიდან შექანიკურად გად-მოღებული წესის შესაბამისად, პროექტის ხსოვნისად-მი მიძღვნილი ძეგლის საზოგადოებრივ სიფრცეში გან-თავსება მხოლოდ მისი გარდაცვალებიდან 20 წლის შემდეგ შეიძლება. არადა, ჩემი ღრმა რწმენით, ამდენი ხნის გან-მავლობაში ნამდვილად დიდი უხერხულობა იყო, რომ ასეთი რანგის მოქანდაკის ღვაწლი, როგორცაა ელგუჯა ამაშუკელი, ამ მხრივ ჩვენში ჯეროვნად დაფასებული არ ყოფილიყო.

მე მაქვს ხელოვანის შეფასების ერთი ჩემეული კრი-ტერიუმი. აბა, თუნდაც ერთი წუთით წარმოიდგინეთ, ჩვენი სათაყვანებელი დედაქალაქი ელგუჯა ამაშუკელის ქმნი-ლებების გარეშე: მაშინ, განა როგორი იქნებოდა თბი-ლისის „ქართლის დედა“, „ვახტანგ გორგასლის“, „ნი-კო ფიროსმანის“, „ვეფხისტყაოსნის“, „დედაენისა“ და სხვა, სრულიად მომნუსხველ ქანდაკებათა გარეშე, როგორ ერთბაშად გახუნდებოდა მისი უზადო მიმზიდველობა და ხასხასა მრწყინვალება!

– სასიქადლო მოქანდაკის ელგუჯა ამაშუკელის მემორიალის გახსნა ეროვნული კულტურის დიდ გა-მარჯვებად, მისი მშვენიერების კიდევ ერთ აღიარებად მიმაჩნია! – აღნიშნა საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარემ, აკადემიკოსმა თამაზ შილაუაძემ. – იმედს გამოვთქვამ, რომ კულტურისა და ხელოვნების გამოჩ-ჩეული წარმომადგენლების საკდრისი პატივისცემის მიგების დიდებული ტრადიცია მომავალშიც გაგრძელდება და ყველა დამსახურებულ პიროვნებას თავისი წილი სითბო და სიყ-ვარული მიეცება!

ოთარ ტურაბელიძე

## პარლამენტის პროვნილი ბიბლიოთეკის საგამოფენო დარბაზი



იანა შირაზი

# „ქართული სული“

28 ოქტომბერს საქართველოს პარლა-მენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის საგამო-ფენო დარბაზში ფერწერული ესკიზების გამოფენა, პროექტი „ლურჯი ღაქორი“ გა-იხსნა.

პროექტის ავტორები გახლავან იანა ში-რერი და ნინო გაჩავა.

„ქართული ხალიჩა, საქართველოს კულ-ტურული მემკვიდრეობის საგანძური“ – ეს არის გამოფენის მთავარი ლაიტმოტივი.

დღევანდელ მსოფლიოში მკვეთრად გაზრდილი ინტერესი ხალხური რწვის, ტრა-დიციული მეთოდით შექმნილი ნივთების მი-მართ. კულტურულ მრავალფეროვნებას ეძ-ებს ყველა.

დღეს საკმაოდ დიდი მოთხოვნაა ტრა-დიციული მეთოდებით დამზადებულ, ხელ-ნაკეთ ქართულ ხალიჩებზე, ფარდაგებზე, მაგიდის სუფრებზე და ა.შ.

ქართულ ფარდაგს საქართველოს კულ-ტურული მემკვიდრეობის საგანძურში ერთ-ერთი გამოჩენილი ადგილი უკავია. საოც-რად ორიგინალურია საქართველოს სხვა-დასხვა კუთხეში შექმნილი ნიმუშები ფარ-დაგზე გამოსახული ხატოვანი ორნამენტებით და ფერადოვნებით.

ხალიჩების ხელით ქსოვა ნამდვილად საჭიროებს აღორძინებას, რაც პროექტის ავტორებს აუცილებელ წინაპირობად მი-აჩნიათ.

დამზადდება არა მარტო ფარდაგები და გობელენები, არამედ კერამიკის ჭერჭელი, მაგიდის სუფრები, ჩანთები.

ამ პროექტის ყველაზე გულისამაჩუყე-მელი ფაქტორი ის გახლავთ, რომ მისი ერთ-ერთი ავტორი გერმანელი ქალბატონი იანა შირერია.

იანამ საკუთარი სამშობლო, ოჯახი, კა-რიერა გვერდით გადადო და პატარა ბუ-დე საქართველოში შექმნა. ის მეუღლეს, ონთოპედ-ტრავმატოლოგ, სახელგანთქმულ ქირურგს, მედიცინის აკადემიურ დოქტორს გიორგი ჭუმბურიძეს მშობლიურ თბილის-ში გამოჰყვა.

იანამ მშვენივრად ისწავლა ქართული ენა, შეიღებს გერმანული სიმკაცრით და ქართული სითბოთი ზრდის. ეს ყველაფერი არ იკმარა და ქართული ხალხური რწვის ტრადიციული მეთოდები შეისწავლა. ეს შობი საქმედ აქცია და მეგობრები და ქართული ტრადიციული ხელოვნების გულ-მემატკივარი ადამიანები პარლამენტის ერო-ვნული ბიბლიოთეკის საგამოფენო დარ-ბაზში მიგვიწვია.

ნინო გაჩავასა და იანა შირერის მიერ შექმნილი ესკიზები, მაგიდის სუფრები, ჩან-თები საოცრად ერწყმოდა საგამოფენო დარ-ბაზის მომნუსხველ სიფრცეს.

გამოფენის გახსნას მრავალი ადამიანი ესწრებოდა და ყველა ერთხმად აღნიშნავდა, რომ ამ ნამუშევრებში უდიდესი შრომა, ეს-თეტიკა, გემოვნება და ნამდვილი ქართული სული ჩანს.



წარმატებები ვესურვოთ ქართულ-გერ-მანულ ტანდემს ამ ეროვნული საქმის წა-მოწყებაში.

რუსუდან ძოზულია

კოლეგა



შემოდგომა გაილაგაზეს

საპარტმფლოს სპორტის უფროსისტა ასოციაციამ კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროსთან და სპორტის განვითარების ფონდთან პარტნიორობით ამ დღეებში მეთხედ მოაწყო სახელგანთქანი მამულიშვილის კოტე მახარაძის ტრადიციული საერთაშორისო მემორიალი აზერბაიჯანელ, სომეხ, ყაზახ, ინდოელ და რუმინელ კოლეგათა მონაწილეობით მინი-ფეხბურთში.

პატივგება



რაგბისტის დაბადებული

საპარტმფლოს რაგბის კავშირის ყოფილი თავკაცი (2008-2016 წლები) შიპა ნიჭიანი, როგორც მოგვსენებთან, 2020 წლიდან „ჩვენი კაცია“ საერთაშორისო სტრუქტურებში და რაგბი ევროპის ვიცე-პრეზიდენტის ამპლუაში ემსახურება სამომლოსა და სპორტის საყვარელ სახეობას.

სერია-ა

მარაღონას საკაღრიისი

დიემოს დაბადების დღეს მარაღონას სახელობის სტადიონზე კინაღამ სასწაული მოხდა და მისი შესაძლო ავტორი ხვიჩა კვარაცხელია მილანის მეკარე მენინის ოსტატობასთან ერთად უიღბლობასაც უნდა უჩიოდეს, ცაყიათი გამარჯვების გოლი რომ ვერ გაიტანა.

მოტივაციაჲ ჰქონდათ ზედიზედ სამი უგოლო მატჩის სახით, მათ ლიდერ უორუს კი - 11(!) მშრალი თამაშის გამო. ალბათ, სიმბოლურიცაა, სწორედ ფრანგმა ვეტერანმა რომ გატეხა ნაესი და დუბლი თავური დარტყმებით შეასრულა.

შესვენებაზე განხორციელებული ერთბაშად სამი ცვლილებით მასპინძელთა დამრიგებელმა აღიარა სასტარტო შემადგენლობის



შერჩევის დროს დაშვებული შეცდომები, მინდორზე ოსტიგარდის, ოლიგერასა და სიმეონის შემდეგ მათ კი შეხვედრის ხასიათი ძირეულად შეიცვალა. თითქოს ამ მომენტს უცდიდაო, კიდევ უფრო გააქტიურდა ხვიჩა და თანდათან კალამრის დახმარებ პარტნიორობითან ერთად სულ უფრო უჭირდა მასთან ღირსეულად გამკლავება.

ტეთ ამას ლოზანოსთან გამოთხოვებაჲ, აგრეთვე ოსიმენანგისას ტრავმები და მიხვდებით, რომ 7-ქულიანი ჰანდიკაპით დაწინაურებული ინტერისა და სხვა ბოლოვების დაწვევა სულ უფრო პრობლემატურად გამოიყურება, მორიგ ტურში კი გასვლაა საღერნიტანასთან.

მატჩის შემდეგ ხვიჩა პარნიში გადაფრინდა, საღაც მეუღლესთან ერთად მონაწილეობა მიიღო ოქროს ბურთის ტრადიციულ დაჯილდოებაში. მესხის, მეტრეველის, სურცილავას, შენგელიას, ჩივაძისა და ყიფიანის შემდეგ იგი მეშვიდე ქართველია, ვისაც ასეთი პატივი ხვდა წილად, გამოკითხვაში კი მე-17 ადგილი დაიკავა და ისეთ კორიფეგმს გაუსწრო, როგორც, მაგალითად, კეინი და ბელინგემი არიან.

რაც შეეხება ლაურეატს, როგორც მოსალოდნელი იყო, ეს ტიტული კარიერაში მერვედ(!) ლეო მესიმ მოიხვეჭა, ვინც გასულ სეზონში არგენტინას მუნდიალი მოაგვებინა. გამოკითხვაში მერვე ადგილი ტრიპლის ავტორი საუკეთესო გუნდის სიტის ბომბარდირმა ჰალანდმა დაიკავა, ხოლო მესამე - მსოფლიოს ჩემპიონატის სწაიპერმა მბაპემ.

სერია-ა-ს მეთე ტური იტალიის ბოლო ორი ჩემპიონატის ტრიუმფატორთა ჯახით დასრულდა ისე, ჭეშმარიტი გულშემატკვიარი რომ ინატრებს - 2:2 საგანგაშო პირველი ტაიმისა და 0:2-ის შემდეგ. როგორც მოგვსენებთან, კამპანიელეგსა და ლომბარდიელეგს ერთმანეთთან ძველი ანგარიშები აქეთ ისევე, როგორც მათ თავკაცებს - რომაულ კლუბებში მოღვაწეობიდან მოყოლებული. შორს რომ არ წავიდეთ, ნაპოლისთვის ფეერული შარშანდელი სეზონის დასახელებაც კმარა, როცა როსონერნიმ კალჩოსა და ჩემპიონთა ლიგაში სპალეტის გუნდს ოთხიდან სამი ბრძოლა მოუგო. მართალია, პარტენო პეის ამჯერად გარსია წვრთნის, მაგრამ ამით მის და პიოლის შეგირდთა პრინციპულ მეტოქეობას ბევრი არაფერი მოჰკლებია.



ლეგიონერი

სრული სკლით



იტალიის ჩემპიონატში მესეთე მატჩი გამართა თორნიკე შენგელიას „ვირტუსმა“. ბოლონიური კლუბი ნეაპოლს ესტუმრა და „ნაპოლი“ 88:75 დაამარცხა.

ვინაიდან გამარჯვებულის ბედი კითხვის ნიშნის ქვეშ არ დამდგარა, მწვრთნელმა ლუკა ბანკომ თორნიკე მხოლოდ 16 წუთი ათამაშა. ამ დროში მან 12 ქულა და 1 მოხსნა მოაგროვა.

მატჩის ბომბარდირი ნეაპოლელი ტომისლავე ბუმბიჩი გახდა - 20 ქულა. მასპინძელთა შემადგენლობაში ითამაშა საქართველოს ნაკრების ყოფილმა უკანახაზელმა

ჯეიკობ პულენმა, რომელმაც 21 წუთში 5 ქულა ჩააგდო. ხუთი მოგებით „ვირტუსი“ იტალიის ჩემპიონატის სატურნირო ცხრილში პირველობას გიგა ჯანელიძის „ვენეციასთან“ იყოფს, რომელსაც შემდეგ ტურში შეხვდება.

ორიოღა სიბყვიით

ბარკნულ-რომაული ჰილაობა

ტირანა (ალბანეთი). 23-წლამდელთა ახალგაზრდული მსოფლიოს ჩემპიონატი. ოქრო - გიორგი თოხაძე (55). ვერცხლი - რომეო ბერიძე (60). მრინჯაო - ხვიჩა ანანიძე (77).

უარიკაობა

სტამბოლი (თურქეთი). ევროპის კადეტთა ციკლის საღერინგო ტურნირი. ოქრო - ალექსანდრა კუვავა (მწვრთნელი - მერამ ბაზაძე). საერთაშორისო კლასიფიკაციის მოხმალავე ლიდერი 16 წლისაა(!).

როგბუართი

თელავი. წყვილთა 15.000-იანი საერთაშორისო ტურნირი. ფინალი. ალექსანდრე მეტრეველი - თეიმურამ გაბაშვილი (რუსთავი) - ზურამ ტყემალაძე - გრიგორი ლომაიანი (ყაზახეთი) 2:0.

კულო

კაუნასი (ლიეტუვა). ევროპის ჩემპიონატი. საქართველოს ნაკრები - 6 მონაწილე, 6 მედალი(!), მათ შორის 5 ოქრო და 1 მრინჯაო.

მინი-ფახბუართი

საუდის არაბეთი. მსოფლიოს ჩემპიონატი. ჯგუფური რაუნდი. მე-3 ტური. საქართველო - ირლანდია 10:1. პეთორიქი აფციკაურმა შეასრულა, თუმცა ტრავმა მიიღო. საბოლოოდ ბესო არველაძის გაწვრთნილმა გუნდმა პირ-

ველ ეტაპზე ქულათა მაქსიმუმით (9) პირველი ადგილი დაიკავა და დღეს პლეი-ოფში მასპინძელეს შეხვდება.

კრიკი

საუდის არაბეთი. სუპერმძიმე წონაში სატიტულო ბრძოლა. ტაისონ ფიური (დიდი ბრიტანეთი, WBC-ის ვერსიით მსოფლიოს ჩემპიონი) - ფრენსის ნგანუ (კამერუნი, UFC-ის ყოფილი ჩემპიონი) 2:1 (96:93, 95:94, 94:95). აღსანიშნავია, რომ მესამე რაუნდში ბრიტანელი ფაერირიტი ნოკდაუნში აღმოჩნდა, მაგრამ საბოლოოდ მსაჯებმა საღავო გამარჯვება მაინც მას მიაკუთვნეს.





### თენგიზ არჩაკიან სამდივარი

კიდევ ერთმა დიდმა ქართველმა დატოვა ეს წუთისოფელი და გადავიდა მარადისობაში.

გარდაიცვალა ყველასათვის საყვარელი და სამაგალითო პიროვნება, კინოსა და თეატრის ნამდვილი ვარსკვლავი, ბრწყინვალე მსახიობი და მამული შვილი, საქართველოს სახალხო არტისტი, სახელმწიფო და შოთა რუსთაველის პრემიების ლაურეატი, რუსთაველისა და თბილისის საპატიო მოქალაქე

### თენგიზ არჩაკიან

საქართველოს კულტურის ფონდი და მისი პრეზიდენტი ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს ბატონი თენგიზის გარდაცვალების გამო, უსამძიმრებს ოჯახს, ახლობლებს და სრულიად საქართველოს.

### 91 წლის

### თენგიზ არჩაკიანს

საუკუნისკენ მიდინარ, მინდა, ვიხილო ასის, თენგიზ ბატონო, დიდი ხარ, მე ვიცი შენი ფასი... აუღმღრეველი გონებით, ყველა თვისებით კაცის, დიდი აკაკის არ იყოს, — „ხან მიწისა ხარ, ხან ცის.“

თეატრის ჩალაგავილი  
2023 წ.

### შეკვეთილის დენდროლოგიური პარკი უკვე 8 839 185 პიხიტორმა დაათვალიერა

— ამის შესახებ ინფორმაციას ოზურგეთის მერი ავთანდილ თალაკვაძე ავრცელებს. „2020 წლის 15 ივლისიდან დღემდე, ჩვენს მუნიციპალიტეტში მდებარე, შეკვეთილის დენდროლოგიური პარკი 8 839 185 ვიზიტორმა მოინახულა. ეს რეკორდული მაჩვენებელი ადასტურებს პროექტის უდიდეს წარმატებას! მადლობა უნიკალური პროექტისთვის“, — წერს სოციალურ ქსელში ოზურგეთის მერი.

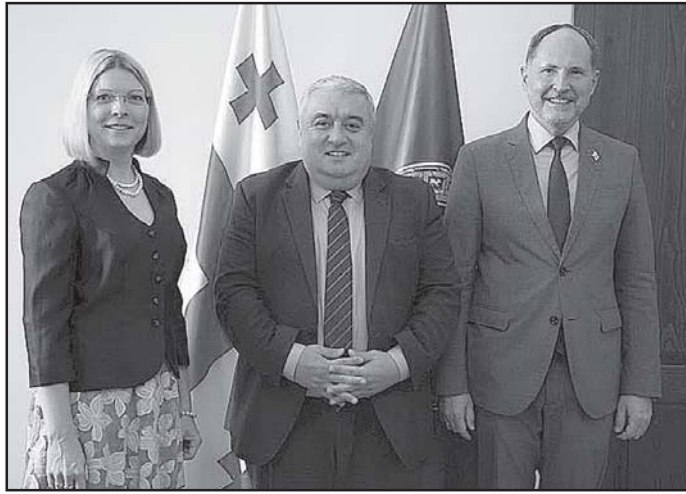


ავთანდილ თალაკვაძე / Avtandil Talakvadze დაახლოებით ერთ საათის წინ

## ჯაბა სამუშია ევროკავშირის ელჩსა და ვიკიპედს (ლატვია) გამოყენებით მისწრაფებებს უნივერსიტეტის რექტორს შეხვდა

თსუ რექტორი, აკადემიკოსი ჯაბა სამუშია ევროკავშირის ელჩს საქართველოში პაველ შპინდინსკის და ლატვიის ვიკიპედს გამოყენებით მისწრაფებებს უნივერსიტეტის რექტორს აბნაშა დავიძისთან შეხვდა. შეხვედრის ფარგლებში მხარეებმა განიხილეს ურთიერთთანამშრომლობის შესაძლებლობები, ისაუბრეს თანამშრომლობის შედეგად მიღწეულ შედეგებზე და სამომავლო თანამშრომლობისთვის მზაობა გამოთქვეს.

თსუ რექტორმა ევროკავშირის ელჩს სამომავლოდ უნივერსიტეტში სტუდენტებისთვის საჯარო ლექციის ჩატარება სთხოვა. ევროკავშირის, მისი ინსტიტუტებისა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ურთიერთთანამშრომლობის ისტორიასა და მნიშვნელობაზე ისაუბრა ევროკავშირის ელჩმა პაველ შპინდინსკიმ და კიდევ ერთხელ გამოთქვა უნივერსიტეტთან თანამშრომლობისა და მხარდაჭერის მზაობა. უნივერსიტეტის შორის უკვე არსებულ ურთიერთობასა და გამოცდილებების გაზიარების მნიშვნელობაზე ისაუბრა ვიკიპედს (ლატვია) გამოყენებით მისწრაფებებს უნივერსიტეტის რექტორმა აბნაშა დავიძისთან და სამომავლო თანამშრომლობის გაღრმავების სურვილი გამოთქვა.



## კონსერვატორიის რექტორის მოვალეობას ბიორგი შაპრაშვილი შეასრულებს



იყო, გამოცხადებინა რექტორის მოვალეობის შემსრულებლის შესარჩევად კონკურსი და 21 ოქტომბრიდან 14 დღის განმავლობაში აერჩია რექტორის მოვალეობის შემსრულებელი, — ამის შესახებ ინფორმაციას საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო ავრცელებს. მათივე ინფორმაციით, გიორგი შაპრაშვილი, რამდენიმე ათე-

ული წელია, თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიაში საქმიანობს. „ის არის კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტის პროფესორი, აკადემიური და სადისერტაციო სამსახურის წევრი, შესაბამისად, კარგად არის ინფორმირებული კონსერვატორიის ამჟამინდელი მდგომარეობისა და საჭიროებების შესახებ. კულტურის სამინისტრო ულოცავს ბატონ გიორგის წარმატებას, უცხადებს მას ნდობას და გამოთქვამს იმედს, რომ გარდაამავალი პერიოდის განმავლობაში, უნივერსიტეტის მართვა კონსერვატორიისა და სასწავლო პროცესის საუკეთესო ინტერესების შესაბამისად განხორციელდება“.

## „შეოდგომის ლეგენდა 2023“ დაიწყო

იმპანი ზაზახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტური ლიტერატურული კონკურსი „შემოდგომის ლეგენდა 2023“-ის იმპროვიზაციული ტური კახეთში, წინანდლის მამულში დაიწყო.

იმპროვიზაციული ტურში მონაწილეობს პირველი ტურის შედეგად გამოვლენილი 9 ფინალისტი და ლეგენდის ქვეპროექტის — შემოქმედებითი მასტერკლასის „წერის ანტიტექტურის“ კონკურსის გამარჯვებული. ფინალისტები ლიტერატურული ფორუმის მიერ შერჩეულ თემაზე „24/7“-ზე, თორმეტი საათის განმავლობაში ახალ ნაშრომებს შექმნიან. კონკურსის შედეგად გამოვლინდება სამი გამარჯვებული, რომელთაც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფულადი პრემია 1000, 700 და 500 ლარის ოდენობით, კონკურსის ჯილდო და კონკურსის პარტნიორის — კომპანია „გალფის“ სპეციალური პრიზები გადაეცემათ. წელს ლეგენდის ფიური 7 წევრისგან შედგება. მათ შორის არის სამი მუდმივი



წევრი, მწერლები: დათო ტურაშვილი, თეონა დოლოვაშვილი და მაკა ლდოკონენი. ასევე, ფიურის წევრია კომპანია გალფის ვიცე-პრეზიდენტი ნინო ჯობლაძე, მოწვეული წევრები ივა ფეხუაშვილი და დავით ქართველიშვილი, რომელიც ლეგენდის ფიურის 15 წლისთავზე კვლავ შემოუერთდა და პირველი წლის მსგავსად ისევ ფიურის შემადგენლობაშია; ფიურის წევრია ასევე შარშანდელი გამარჯვებული თაკო ჩულაია, რომელიც ლეგენდის ტრადიციას აგრძელებს და გამარჯვების შემდეგ ფიურის მუშაობას უერთდება. ლეგენდა 2023-ში მონაწილეობა საქართველოში აკრედიტებული 26 უნივერსიტეტის 255 სტუდენტმა მიიღო, რომლიდანაც შიდა შესარჩევმა ფიურის ათი საუკეთესო ნაშრომი გამოავლინა. თბილისის სახელმწიფო

უნივერსიტეტის და კომპანია „გალფის“ ერთობლივი პროექტი განკუთვნილია მათთვის, ვინც ქმნის პროზაულ ნაშრომებს, სურს მიიღონ ლიტერატურული გამოცდილება, გაიყნონ სფეროს წარმომადგენლები და გააცნონ თავისი ნაშრომი საქართველოს. კონკურსში მონაწილეობა საქართველოს ყველა უმაღლესი სასწავლებლის, სამივე საგანმანათლებლო საფეხურის (მაკალავრიატი, მაგისტრატურა, დოქტორანტურა) სტუდენტებს შეუძლიათ. ლეგენდა 2023-ის გამარჯვებულები ნოემბრის ბოლოს გამოვლინდებიან. იმპროვიზაციული ტურზე შექმნილი ნაშრომები კი, ტრადიციულ, ყოველწლიურ მრთულში დაიბეჭდება, რომელიც კონკურსის დაჯილდოებაზე მოსულ ყველა სტუმარს საჩუქრად გადაეცემა.

## ილია წინამძღვრიშვილის სახელობის კოლეჯი 140 წლისაა

ილია წინამძღვრიშვილის სახელობის კოლეჯის დაარსებიდან 140 წელი უმსრულდა. საიუბილეო თარიღის აღსანიშნავად ყოველწლიური დღესასწაული „ოლღაობა“ გაიმართა,

ამის შესახებ ინფორმაციას, მცხეთა-მთიანეთის სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციის ავრცელებს. ღონისძიების ფარგლებში გაიხსნა ეროვნული მნიშვნელობის კულტურული მემკვიდრეობის რეაბილიტირებული ძეგლი — ისტორიული მარანი, კოლეჯისა და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის პროფესიული სტუდენტების მიერ მოწყობილი მასტერკლასები, გამოფენები და ეთნო კუთხეები. ასევე გაიმართა კო-

ლეჯის შესახებ დოკუმენტური ფილმის ჩვენება და დაჯილდოების ცერემონიალი, ჩატარდა სადღესასწაულო კონცერტიც, რომელშიც მონაწილეობა ყაზბეგის მუნიციპალიტეტის ქორეოგრაფიულმა ანსამბლმა — „ერთობამ“, „კალთამ“ და თიანეთის კულტურის სახლთან არსებულმა ანსამბლმა „აონმა“ მიიღეს.



„ოლღაობა“ ილია წინამძღვრიშვილის მეუღლის პატივსაცემად ყოველწლიურად იმართება. აღსანიშნავია, რომ ილია წინამძღვრიშვილი სასწავლებელი სწორედ თავისი მეუღლის ინიციატივით დააარსა.

მეფე პრეკლე

უფლის მიერ ნინევიამო გაბ-
წყინილი იონა სხვა სომალეში
ჩაჯდა. გზას რომ გადასხვია, უფ-
ლის ნებითვე ქარიხალი ამოვ-
არდა. აღელვებულ ზღვაში ის-
როლეს იონა, გაბრაძ ვაჟაძის მუ-
ცალში აღმოჩნდა. დიდი თევზის
ბნელ სტომაჟში საბოლოო და
ლაპე მისი ლოცვა უმინდინა უფ-
ალმა და ვაჟაძამ მონდარის ნა-
პირზე ამოისროლა იგი. იონა ჰრის-
ტუს მორჩილება გააარჩინა.



სამმა ვეშაბმა ჩვენს ქვეყანას თვალი რომ დაჭკრა,
დიდი ერეკლე მეის ევროპისკენ გაჭრილ გზას გაჭყვა.
გაგზავნა სიტყვა თხოვნა-ვედრების და დაპირების,
რაც მთავარია, საქართველოს მაღალ დირსების!
და ევროპისკენ მიმავალი გზები აივსო
ელჩთა ცხედრებით, ქართლ-კახეთიდან
წარგზავნილები!

ზატარა კახი ფიქრთა მორევეში რომ ჩაიძინა,
მისი ვარაში დრო-ჟამმაც რომ ვერ დაიტია,
სრულიად ქართლის შეიდას ათასი კაცის ამარამ,
იმ ვეშაბთაგან ერთი იჩინა,
შედგემაც თავი მაღვე იჩინა.

ზღვაში ნასროლი წმინდა იონაც
შავი ვეშაბის ბნელმა სტომაჟმა
სრულად გაქრობას გადაარჩინა,
იმ უკუნეთში ღოცვა-ვედრებამ,
ქრისტეს გზის ჭვრეტამ,
კვლავაც მზის გულზე და კაცთა შორის აღმოაჩინა!

ერეკლეს გონმაც და ბრძნულმა ხედვამ
ქრისტეს ჯვრის მადლით
სხივმოფენილი სივრცე აჩინა,
ამ ნაბიჯმა კი ქართველნი ვრად
და ქრისტიანად გადაგვარჩინა!

უფსკრულთან მდგომი რიცხვმცირე სამწესო
ტაო-კლარჯეთის ბედკრულ ქართველთა
გადაჯიშებულ ბედს ააცილა,
ქრისტეს გზით სვლამ კი ჩვენი ქვეყანა
ქრისტეს ნათელში კვლავ განაბრწეინა.

ქათავან გოდერაძიშვილი

ელინისტური ხანის სამარხი ქართლში

ნინევიის ელინისტური ხანის სამარხი აღმოაჩინეს. გათხრები ამ
დროისთვის „ევროპის უნივერსიტეტის“ ორგანიზებით მიმდინარე-
ობს და მასში არქეოლოგიის პროგრამის სტუდენტები არიან ჩარ-
თული.

ქაში შესწავლილია 72 სამარხი. აღმოჩენილი არქეოლოგიური
არტე ფაქტები დასწავლია „ევროპის უნივერსიტეტის“ ისტორიულ არ-
ქეოლოგიურ მუზეუმში.



„ენიგობარი 2023“ აბროლაურში

აბროლაურის მუნიციპალიტეტში, მაჩანა ბრეგვადის სახელო-
ბის ლიტერატურული კონკურსის „მწიგნობარი 2023“ დასკვნითი ღო-
ნისძიება გაიმართა.

ღონისძიებას აბროლაურის მუნიციპალიტეტის მერი ზვიად მხე-
იძე, მერის მოადგილე თამარ ქვეცანაშვილი და სხვადასხვა სფერო-
დან მოწვეული სტუმრები ესწრებოდნენ. გამარჯვებულები თერთმეტ
ნომინაციაში გამოვლინდნენ, რომელთაც სიგელები და სხვადასხვა
სახის საჩუქრები გადაეცათ. მაჩანა ბრეგვადის სახელობის ლიტერა-
ტურული კონკურსი „მწიგნობარი“ დაარსდა 2004 წელს და მიზნად
ისახავს ახალგაზრდებში წიგნიერების დონის ამაღლებას და სხვა-
დასხვა სახის პროექტებში მათი ჩართულობის ხელშეწყობას.



სამსახურებრივი მოვალეობის
უსრულები დროს დაიღუპა
მინიუმ 31 შურნალისტი



შურნალისტთა დაცვის კომი-
ტეტი (CPJ) აცხადებს, რომ ის-
რაელ-ჰამასის ომში ამ დროის-
თვის 31 შურნალისტი დაიღუპა.
ამავე ცნობით, ამ შურნალის-
ტებშიდან 26 მოკლეს ლაზაში, ოთხი
დაიღუპა ისრაელში 7 ოქტომბერს
„ჰამასის“ თავდასხმის დროს. ერთი
შურნალისტი კი დაიღუპა ლიბანში.
CPJ აცხადებს, რომ კიდევ 9 შურ-
ნალისტი უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ითვლება.

„განსაკუთრებით მაღალი რისკების წინაშე ლაზაში მყოფი შურ-
ნალისტები დგანან, რადგან ისინი კონფლიქტის გაშუქებას ისრა-
ელის სახმელეთო თავდასხმის ფონზე ცდილობენ“, – ნათქვამია კო-
მიტეტის განცხადებაში.

გაგზავნი ლაზაში
პარილიან ნაჯარ
სამაჟ



ბაქოს გაგზავნი ლაზაში სა-
ავენტო მტკუნა-ის ცნობით, გაგზავნი
ლაზას სექტორში კატასტროფული სი-
ტუაციის წინაშე დგანან.

„მშობლებს სხვა არჩევანი არ აქვთ, გარდა იმისა, რომ მათ მა-
რილიანი წყალი მისცენ“, – აცხადებენ გაეროში. ორგანიზაციის სპიკერმა
ტომი ფრიკერმა განაცხადა, ლაზას სექტორში ომამდე დაწყებული ვი-
თარება, კიდევ უფრო დამძიმდა. რაც შეეხება მარაგებს და დახმა-
რებას, ტომი ფრიკერი ამბობს, რომ ეს უკიდურესად მინიმალურია.
„რასაც ახლა ყოველდღიურად ვხედავთ არის ის, რომ გაგზავნი
კლავენ... გაგზავნის სიცოცხლის შენარჩუნება, ახლა არის ნომერ
პირველი ამოცანა“, – აცხადებს ფრიკერი.

მეჯიმ ჯონსონი
მილიარდერთა
სიაში შეიყვანეს



ჯონსონის ქონება 41.2 მილიარდ დოლა-
რად შეფასდა. ყოფილი კალათმურთელი
ფლობის წილებს სხვადასხვა სპორტულ გუნდში,
თუმცა Forbes-ის მონაცემებით, მისი ქონების დიდი ნაწილი სა-
დაზღვევო კომპანიიდან მოდის, რომელშიც მას ასევე აქვს წილი.
64 წლის ჯონსონი NBA-ს ერთ-ერთი გამოჩენილი მოთამაშე იყო.
მან კარიერა 1996 წელს დაასრულა. Forbes-ის შეფასებით, სპორ-
ტული კარიერის დროს ჯონსონმა 40 მილიონი დოლარი გამოიმ-
უშავა. Forbes-ის მილიარდერთა სიაში ჯონსონის გარდა კიდევ მხოლოდ
3 სპორტსმენია – NBA-ს ლეგენდები მაიკლ ჯორდანი და ლემბონ
ჯეიმსი და გოლფის ვანსკვლაგი ტაიგერ ვუდსი.

საქართველოს რესპუბლიკის
საგარეო ურთიერთობების
სამსახური
საბავთა ჯაგანი
საბავთა ჯაგანი - 2.7079; პირი - 2.8877;
ბრინჯაული ბიკანა სტარლინი - 3.3012;
100 რუბლი - 2.0958; თურქული ლირა - 0.0959;
საპარაბიჯანული მანათი - 1.5925;
1000 სომხური დრამი - 6.7502

Table with 3 columns: Country, Code, and Rate. Includes entries for Armenia, Azerbaijan, Georgia, and others.

დაგვიკავით, მოგვწერით:
ტელ: 599-36-00-35, 577-77-27-17
ელ. ფოსტა: sakresp@top.ge
და sakresp@mail.ru
ვებ-გვერდი: www.sakresp.ge

საქართველოს
რესპუბლიკა
SAKARTVELOS
REPUBLIKA
საბავთა ჯაგანი
მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
599 36-00-35
მთავარი რედაქტორის
მოადგილე
მამუკა ვაშაძიძე
597-22-07-04
ტექნიკური რედაქტორი
კახა ძორიძე
სამომავლოდ
გაგზავნი:
ალექსანდრე შვილი
გინა გაბრიძიძე
გინა პლატონიშვილი
ოთარ ტურაბაიძე
სტილისტ-
კორექტორები:
ნაირა კაკალია,
მანია იორაბაშვილი,
ოპერატორი
შორენა გვილია
რეკლამის მენეჯერი:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ანგარიშის ნომერი
GEP9BG000000538329790

გამომცემელი:
შპს 100 – ახალი
„საქართველოს რესპუბლიკა“
გაზეთ „საქართველოს
რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
599 36-00-35
იკავდება სტამბა
„კოლორი“
ი. პაღალავაძის №3
კოლორი
ჯაგანი
uac(უაკ)070.4(479.22)
ს-323
2 009882 616932
ავტორთა
საყურადღებოდ!
რედაქციის მიერ
შეუქვეთავი მასალაზე
დანიშნული
ავტორთა ხარჯით.

გაზეთის
მომავალი
ნომერი
გამოვა
პარასკევს,
3 ნოემბერს